SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoeslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

AÑO (Leto) IX. BUENOS AIRES, 10 DE MARZO (MARCA) DE 1939. Núm. (Štev.) 111

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto $ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

PREKO NAS NI MOGOČE

Dobro znani časnikar Aleksander Sux, ki stalno dopisuje v tukajšnji "El Mundo", je prejšnji teden v enem svojih člankov pravilno povedal, da med Jugoslavijo in Italijo ne more biti iskrenega sosedstva vse dotlej, dokler obstoja v mejah Italije jugoslovanska manjšina, ki je oropana vseh pravic in ki komaj čaka ugodnega trenutka, da se vrže v odprto borbo proti svojim tlačiteljem.

Mi smo že večkrat naglasili, da četudi je nas Slovencev in Hrvatov v Julijski Krajini samo šeststotisoč, je nas vseeno preveč, da bi nas mogel nekaj čez štiridesetmilijonski narod pogoltniti brez velikih krčev, ki vtegnejo povzročiti neprijetne posledice. Naša kultura in naša narodna samozavest je preveč razvita, da bi se dala zatreti.

Fašistična Italija je napravila usodno napako, ko se je z vso silo in z vsemi sredstvi vrgla na asimilacijo slovenskega in hrvatskega življa na Primorskem in v Istri. Dosegla je čisto naraven rezultat: neizprosen odpor in borbo jugoslovanske manjšine same ter vsega jugoslovanskega naroda, ki budno in pazno stoji za tem vprašanjem, čeprav bi se včasih zdelo da ne.

Menda niso zgolj slučaji, da so vsi obmejni bani v Jugoslaviji bodisi pod tem ali onim režimom, Slovenci s Primorskega, da so pregnani slovenski in hrvatski izobraženci v Jugoslaviji na zelo vidnih in odgovornih prosvetnih in političnih mestih, da so uredniki in upravniki odločujočih slovenskih in srbohrvatskih listov v Južni Ameriki s Primorskega in Istre itd. Navedli bi lahko še celo vrsto dokazov, ki jasno prikazujejo, da je jugoslovansko manjšinsko vprašanje pod Italijo stalno v ospredju pri vseh odnošajih med Jugoslavijo in Italijo in da je glavna ovira prijateljskih odnosov med obema državama, ki se ne bo nikoli odstranila, če Italija ne bo dala pravic in svobode naši manjšini, ki ji po vseh človeških in božjih pravicah gredo in ki si jih naš narod po svoji kulturni stopnji in narodni zavesti ne bo nikoli odpovedal.

Pred kratkim je pričel izhajati v Beogradu nov list "Ravnopravnost", ki se bavi z zamejnimi vprašanji Slovencev, Srbov in Hrvatov. Tako imamo sedaj v Jugoslaviji dva lista, (poleg prejo menjenega tudi "Istro", ki je našim izseljencem več ali manj znana), ki se bavita izključno z manjšinskim vprašanjem.

Resnici na ljubo pa moramo priznati in kar nas zelo veseli, da so manjšinskemu vprašanju pričeli posvečati več pažnje tudi drugi jugoslovanski listi. Ljubljanski Slovenec naprimer prinaša pod naslovom "Kaj pravite?" sledeče:

"V Beogradu je bila oni dan odprta razstava italijanske knjige. Kakor slišimo, naj bi se razstava italijanske knjige, ki je sedaj v Beogradu, prenesla tudi v Zagreb in Ljubljano. Italijanska književnost je za Slovence stvar, ki se zanjo zanimamo. In bi naš narod táko razstavo v Ljubljani z veseljem pozdravil. Take razstave namreč lahko mnogo doprinesejo k obojestranskemu razumevanju in spoštovanju, kar je eden glavnih pogojev za prijateljsko sožitje. Kajpada bo prav gotovo isto zanimanje za slovensko knjigo na oni strani meje, zaradi česar bi nujno želeli, da bi se ob tej priliki že vnaprej vse ukrenilo, da bi tudi na oni strani spoznali slovensko knjigo. V ta namen ni dovolj, da je na oni strani vsem, ki se zanjo zanimajo, slovenska knjiga dostopna, marvej bi po načelu recipročnosti, ki se mu po slovensko pravi tudi "roka roko umiva", bilo treba prirediti razstavo slovenske knjige vsaj po Goriškem, na Krasu, na Tržaškem in v Istri. Tako bi bilo na obeh straneh ustvarjeno pravilno razpoloženje za obojestranske kulturne vrednote.

S tem v zvezi slišimo, da naj bi se tudi v Ljubljani ustanovilo slovensko-italijansko društvo, ki naj bi poglabljalo kulturne stike med obema narodoma. Tudi tako društvo bi imelo svoj veliki pomen le če bo ustanovljeno na načelu obojestranske vzajemne akcije. To si zamišljamo tako, da bi se istočasno tudi v Italiji, na primer kje v Julijski Krajini, ustanovilo drugo društvo, ki naj bi med italijanskimi državljani na oni strani poglabljalo smisel za slovensko kulturno delo ter ga na oni strani tudi izvajalo. Tudi tukaj velja isto načelo, kakor smo ga omenili pri razstavi knjig, da roka roko umiva.

Pod temi vidiki bi obe ustanovi, razstava knjig na obeh straneh in pa obojestranski društvi za poglabljanje kulturnih stikov, bili velikanskega pomena za nadaljnji razvoj v kulturnem življenju obeh sosednih narodov, ki si sicer nista podobna ne po svoji politični veličini ne po razsežnosti svojega kulturnega udejstvovanja, ki pa živita že tisočletja tukaj kot dva soseda ter sta primorana drug drugega vpoštevati. In če bosta drug drugega tudi spoštovala, bo to obema v veliko kulturno korist. Podlaga za to pa je dana v gori omenjenem smislu."

Imamo torej dovolj dokazov, ki pričajo; ako si Italija hoče zagotoviti, če že ne prijateljstvo vsaj mirno sožitje z Jugoslavijo, bo morala ugoditi zahtevam primorskega naroda. Če pa hoče tudi v bodoče kot doslej ostati pri dosedanjih metodah zatiranja, tedaj bo to nekega dne bridko obžalovala. Evropa se lahko trenutno politično premetuje sem in tja, bo vseeno prej ali slej zmagala pravica nad nasiljem, kajti take so postave narave, ki se večno ne dajo goljufati. Evropski narodi, četudi morda počasi, vstajajo kot skupne kulturne, socialne, politične in narodne celote. Privatni kapitalizem, ki je vse dotlej poljubno izkoriščal delavno ljudstvo za svoje osebne profite, ne more več kljubovati vedno jačji volji narodov po skupnem narodnem gospodarstvu ter je fašizem zadnji kapitalistični poizkus za se obdržati, ki pa bo tudi ta pod pritiskom razmer prej ali slej prešel v oblast naroda.

In v teh odločilnih momentih tudi izseljenci ne smemo spati!

J. K.

Republikanski generali odstavili Negrinovo vlado

V MADRIDU SE JE OSNOVAL "OBRAMBNI SVET" POD PREDSEDNIŠTVOM GENERALA MIAJE — NEGRIN IN NJEGOVI MINISTRI POBEGNILI V FRANCIJO — REPUBLIKANSKO VOJNO BRODOVJE DEZERTIRALO IN SE PREDALO FRANCIJI — BOJI PROTI KOMUNISTOM V MADRIDU

V zadnjih številkah našega lista smo imeli priliko pojasniti, kakšne načrte je imel predsednik republikanske vlade Negrin, ko se je po nesrečnem umiku vladne vojske iz Katalonije odločil za nadaljevanje boja proti Francu. Vesti o naraščajoči napetosti v odnošajih med Francijo in Italijo so ga navdale z upanjem, da bo prišlo med tema dvema državama do krvavega obračunavanja. Ker bi v takšnem slučaju Italija gotovo napadla Francijo tudi iz Španije, kjer so močni oddelki italijanske vojske in kjer, kar je še mnogo bolj važno, operirajo številna italijanska vojaška letala, bi Francozom nič drugega ne kazalo nego, da vpadejo v Španijo in s svojo vojno silo podprejo republikance. Takšna upanja je gojil Negrin. Ko je iz Francije prišel v Madrid, je te svoje misli obrazložil višjim oficirjem republikanske vojske, naletel pa je na odpor. Polkovnik Casado in nekateri drugi vojščaki so izrazili svoje prepričanje, da so taka upanja neutemeljena, in so radi tega predlagali, naj se sklene mir; če je mogoče, naj bi se od Franca dosegla amnestija in obljuba, da bo Španija ohranila po vojni svojo neodvisnost, če pa tega ni mogoče doseči, naj se čimprej evakuirajo vsi oni, ki so pri nacionalistih črno zapisani, ter naj se potem odloži orožje. Evakuacija bi bila izvedljiva s pomočjo republikanskega vojnega brodovja, ki je bilo tedaj še koncentrirano v Cartageni.

Negrin se je tem predlogom uprl in tako so se dogodki začeli razvijati mimo njega in proti njemu. Predsednik republike, Azaña, je iz Pariza sporočil, da se odpoveduje svojemu mestu. Ustava predpisuje, da se mora v takem slučaju sestati parlament, kar v sedanjih prilikah seveda ni bilo mogoče, in tako je republika ostala brez glave, brez svojega vrhovnega predstavnika. Nezadovoljni generali, ki so Negrinu očitali, da je po Kataloniji popolnoma izgubil glavo,da se je popolnoma dal zaslepiti po svojih varljivih upanjih ter da je popolnoma pod vplivom komunistov in boljševiških svetovalcev iz ZSSR, so vladi odpovedali pokorščino in ustanovili v Madridu "Obrambni svet" pod predsedništvom generala Miaje ter s polkovnikom Casadom in zmernim socialistom Besteirom, vplivnim univerzitetnim profesorjem, ki se tekom državljanske vojne ni eksponiral. Poleg vojske v Madridu se je bila uprla tudi vojna mornarica v Cartageni, kamor je Negrin brž poslal zaupnega človeka, da zatre upor. Na kopnem mu je to uspelo, vojne ladje pa so zapustile pristanišče, krenile proti Afriki in potem vzdolž obale naadljevale pot do francoskega afriškega pristanišča Bizerte, kjer so izjavile, da se predajajo francoskim oblastem. Razorožili so jih in ladje bodo izročili prej ali slej burgovski vladi.

V Madridu je bil glavni vodja upora polkovnik Casado. Negrin ga je skušal pomiriti s tem, da ga je imenoval za generala, vendar je pa Casado to imenovanje odklonil z motivacijo, da Negrin nikogar več ne predstavlja in da nima oblasti, da bi njega ali kogarkoli poviševal. Kakor smo že rekli, se je osnoval "Obrambni svet" in njegova prva skrb je bila preprečiti beg Negrina in njegovih ministrov. Ni pa imel uspeha v tem svojem prizadevanju, ker so bili ministri pravočasno obveščeni o dogodkih ter so v letalu pobegnili v Francijo.

Besteiro, Casado in Miaja so se po radiu obrnlii na prebivalstvo republikanske cone, da ga obvestijo o begu Negrina, njegovih prijateljev ter boljševiških svetovalcev; obenem pa so tudi revolucionarnemu taboru ponudili "časten mir". Na to ponudbo Franco še ni dal odgovora. Italijani in Nemci si prizadevajo dopovedati mu, da je prevrat v Madridu samo "zadnji demokratični manever", kateremu ne sme nasesti Prigovarjajo mu, naj se ne spušča v pogajanja, marveč naj navali na Madrid, okrog katerega je zbral že ogromno vojsko in velika tehnična sredstva.

Franco se očividno še ni odločil in čaka na nadaljnji razvoj dogodkov.

V Madridu in drugod sos e namreč dvignili proti "Obrambnemu svetu" komunisti, in sicer z orožjem v rokah, vendar pa brez uspeha. Prebivalstvo, ki mu je doslej komandirala komunistična manjšina, se je postavilo na stran Miaje, Casada in Besteira in tudi vojska je disciplinirano sprejela novo republikansko vodstvo. Iz Guadalajare so prišla v Madrid ojačenja, da zatrejo komunistični upor. Prišlo je do hudih spopadov, v katerih je baje padlo več tisoč oseb, končno pa je vojska komuniste porazila in jih razorožila. Vsi glavni komunistični voditelji, v kolikor niso že prej pobegnili v Francijo, so bili aretirani in prostori komunističnih organizacij zaprti.

Tak je položaj sedaj, ko to pišemo. Dogodki so pokazali, da je bila Negrinova vlada v resnici pod vplivom komunistov, ki so gospodovali po mili volji nad večino prebivalstva, ki je bila proti njim.

Verjetno je, da se bo sedaj kmalu sklenil mir. Casado se baje pogaja s Francom in skuša doseči, naj bi vodja revolucije dovolil, da se kompromitirani republikanski voditelji vkrcajo na francoske in angleške ladje ter se odpeljejo na varno, kar bi tudi za bodoči mir Španije bilo samo koristno.

Nadejda Krupskaja umrla

Nadejda Konstantinovna Krupskaja, vdova po boljševiškem ruskem diktatorju Leninu, je prejšnji ponedeljek dopoldne umrla. Stara je bila 70 let.

Krupskaja se je rodila na Poljskem leta 1868 in je izhajala iz boljše nemške rodovine. Njena nemirna duša se ni strinjala s tedanjim položajem in razmerami v Rusiji. Zato se je pridružila tistim nezadovoljnežem, ki so stremeli za tem, da vržejo caristični in kapitalistični sistem. S prevratnimi načrti se je Konstantinovna leta 1893 podala v Petrograd, kjer se je seznanila z Leninom, ki je bil v tem času že velika revolucionarna osebnost in ž njo enakih nazorov. Kmalu nato sta začela oba revolucijonarca skupno borbo za zmago proletariata nad kapitalizmom. Njuno delovanje pa je ruska oblast vneto preganjala, radi česar sta morda mnogo hudega prestati. Revolucija, ki je izbruhnila leta 1905, je bila sad njunega delovanja. Prinesla ni nobenega uspeha, pač pa je precej pripomogla Japoncem do zmage.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je Lenin bežal iz Rusije. Krupskaja pa je ostala ter tajno z drugimi privrženci delovala za zlom tedanjega režima. Leta 1917 se je Rusija nahajala v slabem položaju. Sovražnik, ki je bil zasedel že mnogo ruskih dežel, je prodiral še dalje. Radi tega je nastala v Rusiji nevolja in ljudstvo je krivilo za poraze odgovorne činitelje in carja; nejevoljo so vneto netili revolucijonarji, s katerimi je simpatiziralo skoro vse rusko prebivalstvo. Tako je izbruhnila marca meseca istega leta revolucia, ki je prisilila carja Nikolaja II., da se je odpovedal prestolu. Na krmilo vlade je stopil Kerenski, vpliven mož stranke social-revolucionerov. Med tem se je bil vrnil Lenin v Rusijo in deloval na to, da preide vsa oblast v roke proletariata. Nastala je ponovna revolucija, ki je strmoglavila Kerenskega in na njegovo mesto je stopil boljševiški Lenin. Nadejda Krupskaja je bila tudi sedaj desna roka svojega moža. Bila je komisar javnih del in tudi potem, ko je zapustila to mesto, se je pridno udejstvovala v javnem političnem življenju. Tudi ko je umrl njen mož, ni svojega delovanja opustila. Šele zadnja leta, ko je Stalin začel z znanim "čiščenjem", v katerem je padlo mnogo visokih glav in med njimi tudi glave starih vplivnih revolucionarcev, se je Krupskaja umaknila nekoliko v zatišje, čakajoč na smrt, ki jo je sedaj rešila njenega nemirnega življenja.

Kri ni tekla zastonj

Naj se razvijajo dogodki v Španiji in slednjič konča državljanska revolucija tako ali tako, je neizpobitna resnica, da so Nemčija in Italija po eni in Francija in Anglija po drugi strani grdo izigrale španski narod. Vse posledice gospodarske in politične borbe med prej imenovanimi velesilami na španskih tleh, bo moral drago plačati španski narod sam. Tega se prav dobro zavedajo v obeh nasprotujočih si taborih, zato so se pričeli pogajati.

Mussolini in Hitler sta se uštela, ko sta računala, da bo Franco, ki sta mu omogočila zmago, potem po zmagi samo njih dveh poslušal. Kaj takega si Franco ne upa napraviti, ker ve, da bi nastala kontrarevolucija pri njegovih pristaših samih, kar so bili parkrat že poizkusili, ko so videli, da se Franco le preveč udinja Nemčiji in Italiji, a jim je moral general brez dvoma zagotoviti, da ne misli vse tako napraviti, kot želijo v Rimu in Berlinu. O tem so bili brez dvoma dobro poučeni tudi v Parizu in Londonu, kar se je ves čas videlo in da niso na nič drugega tako pazili, kot kdo bo izmučenemu španskemu narodu, gospodarsko popolnoma uničenemu, lahko nudil največ moči in ga s tem gospodarsko in tako tudi politično podvrgel. Nemci in Italijani že ne, ker še zase nimajo; torej Francija in Anglija.

Boj za Španijo med velesilami bo še le začel, sedaj, ko upajo, da je narod tako izčrpan in utrujen, da si ne bo mogel sam prav nič pomagati. Najbrže v obeh taborih o tem resno razmišljajo ter tuhtajo, kako bi se eni in drugi rešili svojih zunanjih "prijateljev".

Usoda Španije nam je glasna priča in opomin obenem, da če se narod ne skuša notranje sam sporazumeti ter urediti svoje razmere v lastni hiši, jim tega tudi njihovi prijatelji od zunaj ne bodo napravili, marveč jim bodo prinesli še več zmede in nesreče.

Španski narod je ta čas zelo mnogo pretrjpel in še več bo mogel, a bodimo prepričani, da kri ni tekla zastonj, pa naj bodo trenutni izgledi še tako slabi.

Ustanovitev italijanske banke v Jugoslaviji

Po informaciji iz Beograda prebahaja vprašanje ustanovitve posebne italijanske banke v Jugoslaviji v zaključno fazo in bo banka v kratkem ustanovljena. Treba je rešiti le še nekatera manjša vprašanja. Stvar je že toliko razčiščena, da ni pričakovati ovir. Vsekakor bo glavni delničar nove italijanske banke v Jugoslaviji znana italijanska velebanka 'Banca Commerciale Italiana".

V japonskem rudokopu Katsuya, se je vnel plin, ko je v njem delalo 81 delavcev. Od teh je 56 izgubilo življenje, 25 pa se jih je posrečilo rešiti, toda je 12 težko ranjenih, katere je tudi malo upanja, da bi ostali pri življenju.

Argentinske vesti

Uruguay se brani Židov

S potniškim parnikom "Conte Grande", je dospelo v Južno Ameriko 68 Židov. Uruguayska pomorska oblast, ki je pregledovala potne liste, je opazila, da ti niso v redu, radi česar jih ni pustila izkreati se.

Vseh teh 68 Židov je bilo postavljenih pod varno stražo na parniku, in pod nadzorstvom so bili tudi v Buenos Airesu, kjer jih niso pustili na suho.

Na povratku pa so bili izkreani v Montevideu in začasno nastanjeni v prostorih tamošnjega židovskega društva. Tu ostanejo toliko časa, da se uredi vse potrebno ter se jih ponovno vkrca in prepelje v Chile katerega vlada jih je sprejela ter jih bo tam kot kmetovalce naselila. Vse stroške, ki so v zvezi s tem, bo prevzela židovska banka v Montevideu. Židje, ki so bili označeni na potnem listu kot turisti, čeprav so se mislili tu stalno naseliti, bodo začetkom tedna ali najkasneje v četrtek odpravljeni v Chile.

Ista usoda, je doletela v Montevideu tudi 13 židovskih družin obstoječih iz 28 oseb, ki so se vozile s parnikom General San Martin. Tudi tem Židom je bilo prepovedano izkreanje, ker njihovi potni listi niso bili v redu. Pričakuje se, da bodo tudi ti prepeljani v Chile.

NOV PARK V ROSARIU

V nedeljo je bil v prisotnosti guvernerja, ministrov in drugih veljakov v Rosariu slovesno otvorjen park Ludueña. Ravnatelj javnih del inž. Mounier je predal ta lepi park v oskrbo mestnemu županstvu.

PROTESTNI SHOD RADIKALOV RADI PRIZNANJA BURGOŠKE VLADE

V sredo 8. t. m. je radikalna stranka v Buenos Airesu sklicala shod znanju vlade generala Franca od strani Argentine. Na shodu so govorili vsi voditelji radikalne stranke, med njimi tudi dr. Alvear in Honorio Pueyrredon, ki so ostro napadali vlado radi tega dejanja.

Enak protestni vhod so imeli v torek tudi delavski socialisti.

TURČIJA BO IMELA SVOJEGA ZASTOPNIKA V ARGENTINI

Z angležim parnikom "Asturias" je dospel v torek dr. Abdulahat Aksin, katerega je turška vlada poslala v Argentino kot poslanika. Dr. Aksin je prvi minister, ki ga je Turčija imenovala, da zastopa njene interese v Argentini.

Nacistična propaganda v Patagoniji

Veliko hrupa so napravili v Argentini ljudje, ki imajo velike oči, a malo razuma, ter so s svojimi velikimi očmi že videli, kako prihajajo v Argentino nemške vojne ladje, ki dovažajo vojaštvo in municijo v Patagonijo, kjer je glavno nemško taborišče. Tako pisanje raznih tukajšnjih listov je našlo odmev in se je o stvari govorilo celo v parlamentu.

Da se o resničnosti teh vesti prepričajo, so odpotovali v Patagonijo nekateri poslanci kakor Dickmann, Montagna, Agulla, Solís, Muniagurria, Alperin, Osores Soler in Taisier. Prehodili so vso Patagonijo, toda o kaki nemški propagandi niso našli sledu. Kljub temu, da, kakor ti poslanci izjavljajo, nevarnosti nikjer ni, se je vršil te dni v Rosariu "protestni shod proti nacijski infiltraciji v Patagoniji".

ROJAKI, NE ZAMUDITE LEPE PRILIKE

Po zelo nizki ceni ter pod ugodnimi plačilnimi pogoji se proda lepa in velika parcela (quinta), ki meri 1672.87 m². Parcela se nahaja dve kvadri od postaje Villa de Mayo F.C.C.C. Več se poizve pri: Antonu Petrovič, Victoria 1210, Buenos Aires.

CENA GROZDJA V SAN JUANU

Na seji, ki se je vršila na ministrstvu javnih del v San Juanu med vinogradniki, prevažalci in vinskimi trgovci, je bila določena cena grozdju 5.50 pesov za metrski stot.

PRISELJEVANJE IN IZSELJEVANJE

Tokom meseca januarja se je priselilo v Argetino preko morja skupno 2.907 oseb. Od teh je bilo 1.511 moških in 1936 žensk. Izselilo pa se je 2.290 ljudi. Od teh 1.270 moških in 1.020 žensk.

GENERAL AUGUSTIN P. JUSTO VPOKOJEN

General Justo, ki je bil po likvidaciji Uriburujeve diktature izvoljen za državnega predsednika, je bil te dni za stalno vpokojen.

Justo, ki velja za dobrega politika in za še boljšega vojaka, se je rodil v Concepcionu del Uruguay 26. februarja 1876 leta. S 14. letom je vstopil v vojaško šolo, kjer je radi svoje velike zmožnosti naglo napredoval. Za časa vlade Alvearja je vstopil v vojno ministrstvo, v katerem si je pridobil mnogo zaslug za zboljšanje in moderniziranje vojaških šol. Tudi za zgraditev tovarne za avione v Córdobi je dal on inicijativo.Kot brigadnega generala ga je doletela revolucija, katero je vodil general Uriburu. Provizorična Uriburujeva vlada ga je imenovala za načelnika vseh čet. To vodstvo pa je imel le malo časa, ker je bil izvoljen za državnega predsednia republike. General Justo je še zelo čil ter šteje sedaj 62 let.

NEEDINOST DEMOKRATOV BUENOSAIREŠKE POKRAJINE

Komaj se je posrečilo pomiriti duhove v narodno-demokratični stranki te največje province v Argentini, ko je te dni zopet nastal spor, radi katerega je odstopil Alberto Barceló, predsednik stranke. Svojo ostavko sta podala tudi predsednik parlamentarnega bloka dr. Abel Verzura in tajnik Luis Balesta.

Da se ta spor reši, se je začetkom tega tedna sešlo strankino vodstvo ter razpravljalo o tej zadevi. Z istim namenom je bil sklican tudi parlamentarni blok.

KRVAV SPOPAD NA VOLIŠČU

V nedeljo so se vršile volitve za deželni zbor v Catamarki. V splošnem so se volitve vršile mirno, v Palinu pa je prišlo do boja med policijo, ki je skrbela za red na volišču, in opozicijo. Opozicija je vdrla na volišče, kjer je uničila volilske listine. Med policijo, ki je intervenirala, in opozicionalci je nastalo streljanje ter je bil pri tem ustreljen policijski saržent José Saavedra; podkomisar Solis in civilist Ricardo Amador pa sta bila ranjena.

IZVOZ SADJA IZ SAN JUANA

Meseca februarja je bila iz San Juana izvožena in prodana precejšnja množina sadja: grozdja 90.887 zabojev z vsebino 817.970 kg, buč 3.253 zabojev s 58.546 kg in jabolk 865 zabojev s 17.300 kg.

VOLITVE V TUCUMANU

Volitve enega poslanca, ki so se vršile v nedeljo v Tucumanu, so potekle povsem mirno. Kakor računajo, je zmagal radikalski kandidat.

MARTA STUTZ JE MRTVA

V ponedeljek je začel sodnik dr. Tisera po dolgem presledku ponovno z zaslišavanjem. Pozval je zakonca Barrientos predse. Sprevodnik je pri tem rekel svoji ženi, da je najbolje za oba, če vse povesta. Ponovno je Barrientos potrdil, da je Suarez Zabala 20. novembra pripeljal Marto k njemu. Tudi žena je rekla, da jo je neka "rubia" vprašala, ali bi sprejela v oskrbo neko deklico, v kar je ona privolila ter je res zvečer Suarez Zabala pripeljal v avtomobilu deklico in jo sam položil na posteljo. Z njim je bila tudi tista "rubia". Barrientosova je tudi dejala, da je bila deklica zelo slaba ter je čez nekaj dni umrla.

Policija se sedaj še bolj trudi, da bi izsledila tisto zagonetno blondinko, ter bi tako potom nje prišla do popolne razjasnitve zločina.

OBJAVE POSLANIŠTVA

Charcas 1705 — Buenos Aires

Kr. jugosl. poslaništvo išče in poziva naslednje izseljence, da se pri njem zglase:

Ujdar Nikola, iz Vrgorca. Javil se je pred letom iz mesta Miramara F.C.S.

Žrvnar Tomas, iz Novog Marofa. Leta 1933 se je zadnjikrat zglasil iz Ariasa F.C.C.A. Estancia "La Linda Mora".

Kožić Ivan, iz sela Kuti, Slavonski brod. Javil se je 1933 leta iz Estación Correa, provinca Mendoza.

Vukušić Ante, iz Oraha. Ne oglaša se več že od leta 1931. Prej se je nahajal v Pavón Arriba F.C.C.A.

Mijatović Marin, iz Bistrinca Leta 1930 se je javil potom Banke Germanico — Buenos Aires.

Davidović Miloš iz sela Sanski most. Zadnji njegov znan naslov je bil in to pred 14 leti: Estación Todd F.C.C.A.

Kitanović Ljubimir iz sela Ličje. Drugi podatki niso znani.

Paškulin Emilijo iz Nabrežine. Navadno je živel na Paternalu, ulica Maturin 2667, Buenos Aires.

Srzentić Dušan iz Budve. Bil je morski častnik. Dospel je v Argentino pred dvemi leti.

Če bi kdo od rojakov vedel za naslov od katerega imenovanih, je naprošen, da mu sporoči, oziroma javi na poslaništvo.

Venceslav Benkovič umrl

V naši slovenski koloniji v Argentini se obilno vsak teden odpirajo groba vrata. Ako o naših preminulih tako malo zvemo v našem časopisu, je temu kriva naša malomarnost in brezbrižnost, ko se sorodniki ali znanci ne pobrigajo, da bi napisali par vrstic za naš časopis.

Dne 20. februarja t. l. je dokončal svoj križev pot v argentinski državni umobolnici v Open-Dooru naš rojak Vencelj Benkovič star komaj 35 let. Rajnki pohaja iz širom cele Slovenije znane rodbine Benkovičev iz Kamnika. Njegov stric Dr. Ivan B. je bil za časa Avstrije mnogo let državni poslanec na Dunaju, drugi stric lekarnar je bil znani pisatelj in prevajalec.

Pokojni Venvcelj je študiral sadje- in vinorejo na višjem učilišču v Montpelier-ju na južnem Francoskem. Tam se je zagledal v neko brhko Francozinjo, koje slika mu je lebdela pred očmi najbrže do zadnjega diha. Prišedši po dovršenih tudijah v staro domovino so se stariši odločno zoperstavili zakonski zvezi z eksotično Francozinjo. To je mladega moža — ki je imel sijajne eksistenčne ponudbe v domovini — tako ogorčilo, da jo je mahnil v Argentino. Kot sadjarski izvedenec je hitrod obil dobro nameščenje na neki estanciji. Toda spomin na izvoljenko v Franciji mu je kljuval srce. Ko je pa iz Francije dobil obvestilo svoje miljenke, da mu ni voljna slediti preko široke luže, ga je to popolnoma potrlo, da se mu je omračil um ter je bil predan norišnici v Open-Door. — Tu v Argentini zapušča brata Antona, ki je hišni posestnik v Munro F.C.C.C.

F. K.

IŠČE SE

Alojz Štancar, ki se je nahajal nekje v okolici Córdobe ali v Córdobi. V Argentino je prišel leta 1929. Kdor bi kaj vedel o njem ali če bo sam čital tele vrstice, naj sporoči na naslov: Jožica Štancar, Santos Lugares 2015, Ballester, (Buenos Aires).

ROJAKI IN ROJAKINJE!

Če veste za kršnokoli delo, bodisi pri svojem gospodarju ali kjerkoli, sporočite nam takoj. Istotako vsi oni, ki iščete zaposlitve, obrnite se najprej do nas.

Na ponudbo imamo več služb za ženske.

Delo iščejo trije moški: dva za kakršnokoli delo, eden pa za cemento armado. Zaposlitve išče tudi mlad fant, star 16 let, z nižjo trgovsko izobrazbo, vešč strojepisja, španščine in slovenščine.

Pomagajmo si medsebojno!

NAROČNIKI

Poravnajte zapadlo naročnino. Tisti, ki ste zaostali z naročnino, imate označeno z datumom na ovitku poleg naslova, kdaj Vam je zapadla!

SMRTNA KOSA

Po nad tri leta teški bolezni, katero si je nakopal v tovarni vina, je v pondeljek, dne 27. februarja umrl naš rojak Alojz Abram, star 34 let doma iz Rihemberka na Goriškem.

Njegovi prijatelji so mu poskrbeli za primeren pogreb, ateri se je vršil dne 28. februarja na Chacarito. Za kritje stroškov so napravili prostovoljno zbirko in prosijo, tiste pri katerih se niso oglasili, naj pošljejo svoj prispevek na .Uredništvo Slovenskega lista, ali pa izroče osebno g. Švaglju.

Do sedaj so darovali v ta namen sledeči rojaki: Po $ 5.—: A. Furlan, F. Krkoč, J. Suban, R. Turk. Po $ 2.— so darovali: A. Škrbec, Dr. V. Kjuder, I. Košuta, S. Marc, Paneli, E. Štoka, Pirc, E. Strosar, J. Klemen, L. Koradin, M. Medvešček, F. Faganel, A. Ličen, V. Kovačič, A. Colja, E. Živec, K. Krševan. Po $ 1.— so darovali: F. Cigoj, J. Strle, O. Vrtovec, V. Jurca, A. Bavčar, Leopold, D. Brezavšček, G. Šuc, E. Lavrenčič, P. Karara, J. Škrlavaj, Kette, F. Mihelj, A. Matkovič, F. Kralj, E. Micheluzzi, A. Peric (1.05), V. Boško, J. Brezavšček, A. Skrt, P. Filipič, A. Peric, J. Colja, F. Znidaršič, N.N., L. Lojk, A. Berginc, J. Pečenko, J. Koron, S. Mihelj, D. Kovač, L. Komel. S. Krušič, J. Skok, M. Berčič, E. Psolo, Štantar, D. Zavrtanik, Rihart, Golec, J. Skoli, Senkovec, Vodopivec, C. Ferfolja, Gorina, Emilio, E. Mario, J. Slamič, Margarita Kralj, N.N., J. Kacin, J. Novinc, S. Baretto, S. Mavec. Po $ 0.50 so darovali: Neimenovana, Parnič, Colchonero, Mihelj, Vizarej, Viternič, Kiarl, M. Cruses, F. Orel, Ignacij Starc, K. Brezavšček, Florah J. Cotič, N.N., R. Batistič, M. Mosetich, A. Figueroa, S. Slavko, L. Jerič E. Batt, L. Gerbič, Grozz, A. Marc, J. Stanič, A. Abram, J. Trokili, V. Saksida, Borar 0.80, Pagronec 0.60, Rugel 0.20, Feliks B. 0.40, Alfonso 0.65, A. Ušaj 0.20.

Nekatera imena so pokvarjena, ker so bila nečitljiva. Za vsako reklamacijo se obrnite na A. Škrbca, ki hrani nabiralne pole.

V tovarni "Trapiche" kjer je pokojni delal, so prijatelji zbrali $ 50.20. Vsem prav lepa hvala.

Sv. maša za pokojnika se bo brala 9. aprila na Paternalu.

Velikonočni Prazniki

Denar naznačen potom zrakoplova bo dospel v Jugoslavijo in Italijo v najkrajšem roku!

Ako mislite poslati svoji obitelji denar za VELIKONOČNE PRAZNIKE, napravite to izkoriščujoč naš ugodni način nakazovanja potom zračne pošte. Naznačeni denar bo izročen Vašim domačim v najkrajšem času v gotovini s povratno priznanico, katero Vam bomo dostavili. Posetite še danes naš

Jugoslovanski Oddelek

kjer boste postreženi v svojem materinem jeziku.

NAKAZUJTE SVOJ DENAR NA EDEN OD TEH NAČINOV:

Potom POŠTE, izplačan približno v 25 dneh.
„ ZRAKOPLOVA, približno v 12 dneh.
„ BRZOJAVA, približno v 6 dneh.

Naš način nakazovanja je hiter, varen in praktičen.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — Bmé. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredón 175

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda), Córdoba 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

Vesti iz organizacij

Iz pustnih zabav v "Slovenskem domu" in še kaj

Pustnih zabav v "Slovenskem domu" je za letos konec. Pač pa bo društvo prirejalo od časa do časa druge dobro organizirane domače zabave s petjem in malimi igrami.

Povdariti moramo, da društveni orkester pod vodstvom našega rojaka iz Istre, Vencelja Lazariča, zelo dobro napreduje. Poleg plesnih komadov se godba vadi tudi v drugih skladbah svetovnih prvakov. Nekega dne jih bo naša javnost imela priliko slišati.

Sporočamo naši javnosti tudi, da se dramatični odsek pripravlja za uprizoritev velike dramatične igre. Prav tako se tudi pevski zbori vežbajo z novimi skladbami za prihodnjo prireditev, ki jo bo društvo skrbno organiziralo.

ODBOROVA SEJA SLOV. DOMA

Odborova seja Slov. doma se bo vršila v torek, dne 14. t. m. Prisotnost vseh odbornikov obvezna.

JUGOSLOVANSKO ŠOLSKO DRUŠTVO LA PATERNAL

V soboto popoldne ob 5. uri bo v društvenih prostorih predajna seja. Bivši in novi člani odbora so naprošeni, da se je točno udeleže.

SESTANEK DRAMSKEGA ODSEKA SLOV. DOMA

V nedeljo 12. t. m. ob 4 uri poldne se bo vršil v društvu sestanek dramskega odseka. Ker je sestanek zelo važen, je dolžnost, da se ga vsi člani odseka udeleže.

Akademija naraščaja Sokola Dock Sud - Boca

V soboto 11. marca ob 9 uri zvečer bo priredil Sokol Dock Sud-Boca prvo naraščajsko akademijo v prekrasnih prostorih športnega društva "Sportivo Dock Sud", ulica Fac. Quiroga 1286 na Dock Sudu.

Spored:

1. Pozdravni govor, govori načelnica Marija Blažina.
2. Skupinske vaje, izvaja skupno ženski in moški naraščaj.
3. "Kralju Petru II", deklamira Vidosava Lekovičeva.
4. "Valčki", izvaja na glasovirju Irena Hruby.
5. "Domovini", deklamira Žuva Milina.
6. Proste vaje, izvaja ženska deca.
7. "Kosovski Sokoli", deklamira Milka Klaić.
8. "Balet" pleše Irena Vidmarjeva s Paternala.
9. Proste voje, izvaja moški naraščaj.
10. "Prolječe", deklamira Jelenka Simićeva.
11. Proste vaje, izvajajo člani.
12. "Soko", deklamira Luka Leković.
13. "Armi de Balet", na gosli in glasovir izvajata Irena in Vlado Hruby.
14. Skupne proste vaje, izvajajo člani in članice.
16. "Piramida", izvaja moški naraščaj.
16. "Brača", deklamira Dragica Josipovićeva.
17. Vaje na bradlji, izvaja ženski naraščaj.

Za prvo naraščajsko akademijo je veliko zanimanje tudi med Slovenci.

Vstopnina: Nečlani $ 1.50, člani $ 1.—; ženske prosto.

Moški naraščaj Sokola Dock Sud - Boca na proslavi 20 letnice Zedinjenja na Avellanedi

Občni zbor šolskega društva na Paternalu

Preteklo nedeljo popoldne se je vršil občni zbor "Jugoslovanskega šolskega društva — Slovenska šola na Paternalu". Otvoril ga je predsednik g. Andrej krbec, ki je po uvodnih besedah dal mesto tajniku g. F. Laknerju, da prečita svoje poročilo. V pretelem šolskem letu je obiskovalo šolo 44 otrok, kar je za Paternal prav lep uspeh. Poslovala je kuhinja za revne otroke in č. šolske sestre so organizirale tudi penzionat, ki se lepo razvija. Prireditve Šolskega društva so bile zmerom zelo lepo obiskane, med širšo javnostjo se pa zanimanje za šolo ni pokazalo v pristopanju novih članov, ki bi s svojimi rednimi, čeprav skromnimi prispevki, podpirali to našo prepotrebno kulturno in socialno ustanovo. Najbrž je bilo v tem pogledu premalo aktivne propagande, kar bo treba pri bodočem delu vpoštevati. Sicer pa je šola prav lepo uspevala in so sedaj navdušeni zanjo tudi takšni, ki so v začetku imeli premnogo pomislekov. Zaslugo za to imajo predvsem č. šolske sestre in pa Jugoslovansko centralno šolsko udruženje, ki je šoli nudilo svojo moralno in materialno zaslombo.

Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal blagajnik g. Ivan Pahor, je razvidno, da so v pretekli poslovni dobi znašali dohodki 2.114.10 pesov, izdatki pa 2.163.35. Od JCŠU je društvo prejelo 1.100.— pesov pomoči, prireditve so prinesle 555.10 čistega dobička, za šolnine in članarine je prišlo v društveno blagajno 195.40 in prostovoljnih prispevkov je bilo 263.60 pesov. Za najemnino je društvo plačalo 990.— pesov, č. sestram-učiteljicam 1.000.—, raznih izdatkov pa je bilo 193.35.

Po odobritvi računov je bil izbran naslednji novi odbor: Predsednik dr. Viktor Kjuder; podpredsednik Djuro Kovač; tajnik Fran Lakner; podtajnik Jan Kacin; blagajnik Ivan Pahor; gospodar Stanko Ličen; revizorja Andrej Škrbec in Stanko Mihelj.

Proslava polaganja temeljnega kamna "Jugoslovanskega doma" na Dock Sudu

Pod pokroviteljstvom ministra g. dr. I. Cankarja se bo vršila v nedeljo, na praznik sv. Jožefa 19. marca ob 11 uri dopoldne proslava položitve temeljnega kamna za Jugoslovanski dom na Dock Sudu. Pri proslavi bodo sodelovali Sokol Dock Sud-Boca, Slovenski dom, jugoslovanska šolska društva, češkoslovaški Sokol iz Villa Dominico in Buenos Airesa ter druga jugoslovanska društva.

Po izvršitvi te svečanosti bo na prostem obed in nato pa spored, katerega bodo izvajala omenjena društva.

Vstopnine ne bo, pač se bodo pobirali prostovoljni prispevki in vsakdo bo imel pravico do brezplačnega "asada". Le pijačo bo treba plačevati.

Za to proslavo je velikansko zanimanje, zato se pričakuje mnogobrojne udeležbe iz mesta, kakor tudi iz okolice.

KJE JE?

Radi važnih zadev išče Jakoba Uršiča iz Drežnice njegov rojak Blaž Rutar. Javiti je na: Blaž Rutar, 415 Av. S., So. St. Paul - Minnesota, North America.

ARHITEKT VIKTOR SULČIČ SE JE VRNIL

Naš rojak gosp. Viktor Sulčič, ki se je pred dobrim mesecem v družbi češkoslovaškega ministra g. Františka Kadeřábeka podal na pot, da spozna kraje in prilike v katerih žive naši rojaki po Argentini in v Chileju, se je 3. t. m. vrnil v Buenos Aires.

Gospodu Sulčiču se tem potom iskreno zahvaljujemo za zanimanje, ki ga ima do naših izseljencev.

Obletnica smrti Miguela Mihanovića

V ponedeljek 6. t. m. je minilo leto, odkar je umrl v Mar del Plata don Miguel Mihanović.

Zadušnica za pokojnega Miguela se je vršila v baziliki "San Salvador", ulica Juncal in Esmeralda in se je je udeležilo veliko število prijateljev pokojnika ter mnogo članov jugoslovanske kolonije, ki so se hoteli oddolžiti spominu rojaka in rodoljuba.

"SLOVENSKI LIST"

Gral. César Díaz 1657 — U. T. 59 (Paternal) 3667 — Buenos Aires

Uradne ure od 9. do 19. ure vsak dan.

ODPOŠILJAMO VAM DENAR potom tistih bank, ki imajo najugodnejši tečaj.

VAM KUPIMO papirnat denar, lire in dinarje, kjer ga prodajajo najceneje.

PRIPOROČAMO NAKUP LADIJSKIH potnih kart na zanesljivih agencijah.

POSREDUJEMO ZA SLUŽBE za moške in za ženske.

ČE KDO VE ZA KAKO SLUŽBO, naj nam takoj javi.

V KATERIKOLI ZADEVI obrnite se do nas, ki vam bomo šli na roko z nasvetom in drugače, kolikor bo v naših močeh.

NAROČNINO PORAVNAJ vedno točno. V nekaterih krajih vas je več Slovencev skupaj; gotovo je med vami tudi kateri, ki razume pomen tiskane besede v materinem jeziku za naše izseljence. Naj poagitira nekoliko med tovariši in rojaki za "SLOVENSKI LIST" ter naj tudi pobere naročnino in pošlje na našo upravo.

POSLUŽUJTE SE samo onih podjetij, ki oglašujejo v našem listu! S tem koristite sebi in nam obenem.

Pozor

Za načrte, betonske preračune in Firmo,
obrnite se do tehničnega konstruktorja
FRANCA KLANJŠEK
Marcos Sastre 4363
Villa Devoto U. T. 50 - 0277

PRVOVRSTNA
Restavracija, Bar in Pivnica
RIVERA 1999 vogal DORREGO
U. T. 54 - 7461
Zračni prostori za društva, bankete in svatbe z rezerviranimi prostori za družine
Kegljišče in krogljišče
Vsakovrstne jedi ob vsaki uri
Za društva dvorana brezplačno
Priporoča se lastnik
ANTON DEKLEVA

Ana Chrpova
Slov. babica
dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.
ENTRE RIOS 621
U. T. 38, Mayo 8182

Poslužujte se
PREVOZNEGA PODJETJA
"Expreso Gorizia"

Franc Lojk
VILLARROEL 1476
U. T. 54 - 5172 — 54 - 2094

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. **Ultravioletni žarki.**
ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, nadua, gota. **Šibkost srca,** zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ŽELODEC: upadel, razširjeni, kisline, težka prebava, bruanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
POPOLNO OZDRAVLJENJE $ 30.—
PLAČEVANJE PO $ 5.— NA TEDEN
Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12
Rivadavia 3070
PLAZA ONCE

G.P.D.S. v Villi Devoto

POZOR ROJAKI!
V Gospodarskem podpornem društvu Slovencev v ulici Simbrón 5148 v Villi Devoto, bo v nedeljo 19. t. m. ob 4 uri pop. bogata
TRGATEV
brez "špehkamre", združena z običajno domačo zabavo, pri kateri svira znani orkester "Triglav".
Za mnoge tatvine in obilno udeležbo se priporoča
ODBOR

Ugodna prilika!
Zaradi družinskih razmer se proda dobro idoča gostilna po zelo nizki ceni.
Povpraša se pri uredništvu "Slovenskega lista".

SLOVENSKA TRGOVINA (TIENDA)
"LA PALMA"
Kjer dobite vse moške potrebščine, perilo, nogavice itd. ter blago in obleke za ženske in otroke.
Cene zelo ugodne.
Se priporoča lastnik
JOSIP BOŽIČ
Calle Méjico 923, Piñeyro Avellaneda

VELIKA NOČ
se praznuje prve pomladanske dni.
VAŠ DAR BO DOBRODOŠEL
Vaši družini, ki posebno v teh evropskih okoliščinah teško nanj čaka.
POSEBNE UGODNOSTI
in najboljši tečaj imamo rezerviran za velikonočne pošiljke. Izkoristite to priliko in pomagajte svojim potom:
JUGOSLOVANSKEGA ODDELKA
Banco Holandés Unido
PODRUŽNICA BUENOS AIRES
CENTRALA: **Bmé. MITRE 234**
FILIALKA: **CORRIENTES 1900**
Uradne ure: od 10 do 15, in v sobotah od 9 do 11.

Slovenci doma in po svetu

Kavarno "Miramar" v Trstu so zaprli

V Trstu so zaprli pred kratkim kavarno "Miramar" z utemeljitvijo, da se je v njej shajalo v zadnjem času preveč Judov, kajti pravi lastnik te kavarne je bil, kakor so zdaj Italijani ugotovili, tudi Jud, in sicer neki Rosenholz. Judom so Italijani navili uro tudi drugod po Julijski krajini, ne samo v Trstu, tako poročajo, da je bil te dni odpuščen rudarski zdravnik v Idriji dr. Morpurgo. Odpustili so ga na podlagi zakonskih določb, po katerih morajo biti iz državnih služb odpuščeni vsi nameščenci judovske narodnosti. Zakon ne dela izjem in je zato moral tudi ta idrijski zdravnik zapustiti svoje mesto. Mesto rudniškega zdravnika v Idriji je zdaj začasno prevzel šef tamkajšnje deželne bolnišnice dr. Braggioni. O njem pravijo, da je zelo dober človek ter da se skuša čim bolj približati tudi slovenskemu življu na ta način, da se z vso vnemo uči slovenskega jezika.

MOTORNI VLAKI V ISTRI

Motorne vlake so vpeljali pred časohm tudi po Istri in Goriškem. Zdi pa se, da tod niso v tolikšni meri zadovoljili italijanske državne blagajne, kot drugod po Italiji, kjer še več ljudi vozi z njimi. To lahko sklepamo iz dejstva, da so zdaj ustavili motorni dopoldanski vlak na progi Trst—Divača—Pulj ter vlak, ki je vozil v nasprotno smer. Ta vlak so odpravili z utemeljitvijo, da je na tej progi premalo prometa in da se zaradi tega motorni vlaki tu ne splačajo.

TUDI SLOVENSKI VOJAKI ODPOSLANI V LIBIJO

V Julijski krajini je bilo z italijanskim vladnim odlokom upoklicanih precej vojakov, ki so bili ali pa v kratkem še bodo poslani v Libijo, da izpolnijo tamkajšnje italijanske garnizije. Med Slovenci v Italiji je dosti takšnih, ki so že kdaj prej služili v italijanski kolonialni vojski, bodisi tudi že v Libiji ali pa v Abesiniji, Eritreji ali v Somaliji.

Zanimanje Mussolinija za naše kraje in delavstvo

Mussolini je te dni sprejel prefekte iz Julijske krajine in jim dal navodila, kako naj pospešujejo dela v svojih pokrajinah in zaposle tudi tiste brezposelne, ki so do zdaj še ostali brez dela in seveda tudi brez zaslužka. Poroča se, s kakšnim zadovoljstvom je prebivalstvo Julijske krajine sprejelo sporočilo, v katerem je poudarjeno, kako veliko pozornost je posvetil Mussolini posebno tem najvzhodnejšim krajem Italije.

KMEČKA POSESTVA NA JAVNI DRAŽBI V ISTRI

Za prvo polovico januarja je prišlo na področju koperskega sodišča na zahtevo tamkajšnjega davčnega urada še 42 kmečkih posestev na javno dražbo. Skupni davek, ki ga ljudje v tem okraju niso plačali, znaša okoli 38.000 lir. Najmanjši davčni zaostanek, ki ga dolgujejo trije kmetje iz Truške, znaša 87.50 lir, največji pa 3360 lir. Iz tega se vidi, da davčni zaostanki niso tako zelo veliki in da ljudje po veliki večini še v redu plačujejo davke, kakor pač morejo.

Drobne vesti iz naših krajev

Trst. — S 1 januarjem so povišali cene na italijanskih železnicah. Obenem pa so uvedli nekaj olajšav za študente, družine, abonmane, itd.

*

Trst. — V noči 20 decembra je izbruhnil požar na parniku "Stockholm", ki ga izdelujejo v Tržiču in čigar prostornina bo znašala 25.000 ton. Parnik bi morali prihodnje leto spustiti v promet. Velik del parnika je uničen.

*

Trst. — Umrl je za kapjo Avgust Jurjevič, star 63 let, strojni ravnatelj pri tržaškem Lloydu.

*

Trst. — Zaradi nenadne slabosti je omedlel na ulici delavec Kocjančič Ivan, star 61 let. Pri padcu si je ranil obe roki.

*

Trst. — V kavarni Portici di Chioso razobesili plakat "V tem lokalu so Židje nezaželjeni gostje." Plakat je zbudil veliko znimanja.

*

Trst. — Pred apelacijskim sodiščem je bil kaznovan Maraš Karl iz Postojne na 500 lir den. kazni, ker je bil obtožen, da je pritihotapil iz Jugoslavije 2500 kg loja. Okrajno sodišče ga je obsodilo na 1 leto in 15 dni zapora ter 2500 lir denarne kazni. Pred apelacijskim sodiščem je dokazal, da ni zakrivil kaznivega dejanja.

*

Trst. — Okrajno sodišče je obsodilo Alojzija Boštjančiča marca preteklega leta na 6.000 lir denarne kazni za tihotapstvo konj. Na prizivnem sodišču so mu znižali kazen na 1000 lir in 2500 lir pogojno.

*

Trst. — Iz morja so potegnili dve trupli. Prvega utopljenca niso mogli dosedaj indentificirati, a za drugo so ugotovili, da je to vdova Josipina Kosler, stara 63 let.

*

Idrija. — Na cesti so našli mrtvega 65-letnega Luko Kogoja iz Bovca. Pokojnik je bil berač in je živel od miloščine. Preiskava je dognala, da ga je zadela kap.

*

Koper. — Pri napeljavi istrskega vodovoda, za katerega polagajo v Kopru velike cevi, seje zaradi udora zemlje v bližini izkopanega jarka podrla hiša last Destardija. Delavec Čehovin je še ob pravem času opazil veliko in nevarno razpoko v steni in takoj opozoril stanovalce, ki so takoj zapustili hišo. Škode je 10.000 lir.

*

Koper. — 11-letni Peter Grižanič iz Gažonov si je zlomil stegnico, ko je po nesreči padel na tla. Zdraviti se bo moral 7 tednov.

*

Podbrdo. — Maksu Groharju je pričela goreti hiša, in požar je ogražal bližnje lesene stavbe. Zaradi tega so poklicali goriške gasilce. Škode je 10.000 lir.

*

Trst. — Pred prizivnim sodiščem v Benetkah je bila potrjena kazen 30-letni Ani Marsetič por. Švab iz Dekanov, ker je bila soudeležena pri umoru lastnega deteta. Od okrajnega sodišča v Kopru je bila obsojena na 16 let zapora, medtem ko je bil njen mož,ki je umor izvršil obsojen na dosmrtno ječo.

*

Trst. — 90-letni natakar Ivan Točič se je moral zateči k rešilni postaji zaradi rane na prsih. Povedal je da ga je žena ranila v prepiru.

Trst. — Aretirali so Adal. Babudra, starega 47 let, ker je z revolverjem v roki hotel izsiliti denar od blagajnika v Banco di Roma. Izgovarja se, da je napravil le šalo in da se ni poslužil revolverja temveč otroške igrače in da je bil pijan. Opozoriti je lehotel na nezadostno varnost banke.

*

Trst. — Pred sodiščem je bil oproščen voznik Gulič Karl star 38 let. Obtožen je bil, da je hotel vtihotapiti iz proste luke 25 lanenih prtov, katere je bil preje ukradel. Oproščen je bil zaradi pomanjkanja dokazov.

*

Trst. — Službeni list je prinesel odlok, s katerim je odobren kredit v višini 10 milijonov lir za gradnjo tržaške univerze, nadalje 5 milijonov za prenos ceste pri ladjedelnici sv. Andrea in 1 milijon za napravo ceste v Tržiču.

*

Trst. — V Benetkah je po nesreči padel v morje in utonil častnik jugoslovanske trgovske mornarice Matej Klarić, star 53 let iz Sušaka.

Trst. — 50-letna Pavšič Rozalija se je zastrupila, ker je jedla strupene gobe. Odpeljali so jo v bolnišnico v precej težkem stanju.

*

Bovec. — Požar je nastal v gostilni Ferdinanda Mlekuža in je povzročil 35.000 lir škode. Zgorelo je 70 kv. sena, 200 m drvi, mnogo pohištva in del hiše. — V Novem svetu pri Godoviču je nastal požar na poslopju Josipa Šemrova, ki trpi 17.000 lir.

*

Brtonigla. — V tržaški bolnišnici je umrl 14-letni Silvij Piretič iz Mariničev zaradi opeklin, ki jih je dobil, ko se je polil s kropom.

*

Doberdob. — 9 družinskih nagrad za številne otroke je bilo podeljenih med domačine. Nagrade znašajo po 250 lir.

*

Gorica. — Pred sodiščem je bil kaznovan 38-letni Stanislav Mikolavčič iz Števerjana na 6 mesecev zapora in 2000 lir denarne kazni, ker je prekoračil mejo brez potnega lista.

*

Kanal. — Pri gradnji električne centrale v Ločici je padel pri delih v tunelu velik kamen na Aleksandra Kleča iz Tolmina in ga na mestu ubil.

*

Gorica. — Razpisani sta novi župnijski mesti in sicer v Kanalu, kjer je pred kratkim umrl Venceslav Bele in v Otaležu, odokder je bil župnik Anton Krapež premeščen v Batuje.

*

Idrija. — V stanovanju so našli mrtvega Antona Jereba, starega 48 let. Baje ga je zadela kap.

*

Kneža. — Prve dni januarja je umrl najstarejši knežki občan 97-letni Franc Smrekar (Ruderc), oč ameriškega župnika Andreja A Smrekarja, ki je umrl že l. 1913 v Zedinjenih državah. Sožalje!

*

Ricmanje. — Pretekli teden je umrl v Ricmanjih dolgoletni cerkovnik Miha Kuret, ki je bil dobro znan po vsej okolici. Zapušča številno družino z desetimi otroci. Znanci in prijatelji so mu napravili velik pogreb. Sožalje!

*

Št. Vid nad Vipavo. — Zaradi možne zastrupitve so spravili v tržaško bolnišnico Ivana Brajdiča, starega 26 let.

*

Trst. — Pred sodiščem so bile oproščene Sofija Jazbec, por. Bravičar, Kristina Hočevar, Marija Rijavec in Avgusta Hočevar. Obtožene so bile, da so delale splave.

*

Trst. — V Rovigu so pričeli graditi velik kanal, ki bo spala Jadransko morje z gardskim jezerom. Kanal bo dolg 420 km in stal bo 400 miljonov lir.

*

Trst. — Iz Mussolinijevega fonda je tržaški prefekt podelil rojstveno nagardo 800 lir družini Jurišič za rojstvo dvojčkov.

*

Trst. — Pred sodiščem je bil obsojen Milan Čok iz Lonjerja zaradi tatvine v škodo Marije Sudičeve in Justa Glavine iz Lonjerja, katerima je odnesel 100 odn. 500 lir. Pred sodiščem je moral priznati še tretjo tatvino 40 lir v škodo Ane Batičeve. Obsojen je bil na 1 leto in 1 mesec zapora in 4000 lir denarne kazni.

*

Trst. — Ker so odnesli iz ladjedelnice sv. Marka večjo količino cina v vrednosti 12.000 lir, sta med drugimi prišla pred sodišče Marij Brečevič in Perolja Herman. Oba sta bila oproščena.

*

Trst. — V šoli se je spodrsnilo 12-letnemu učencu Viktorju Bekarju iz Sv. Ivana. Pri padcu si je zlomil nogo.

*

Trst. — Pri popravljanju neke hiše na Korzu so odkrili velik avstro-ogrski grb, ki je ostal še od konca svetovne vojne. Ugotovili so, da je bil pred davnimi leti v tej hiši hotel "Pri črnem orlu". Tržačani so z radovednostjo opazovali odkritje starega grba.

*

Trst. — 30-letni težak Ciril Vouk je padel z visokega kupa premoga, ko ga je iztovarjal v prosti luki. Zaradi težkih ran na glavi in zlomljene roke se bo moral zdraviti preko mesec dni.

*

Trst. — Na Ključu je konj brcnil Josipa Živca iz Sv. Ane, tako močno, da ga je vrgel v jarek. Baje ima zlomljeno nogo in veliko rano, za kar so ga morali prepeljati v bolnišnico.

*

Trst. — Tatovi so vdrli v trgovino Franca Janežiča v ul. Donadoni. Ker so našli prazno blagajno, so se polastili raznih jestvin in napravili 2000 lir škode.

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

PRVA
Slovenska vinarna
NA DOCK SUDU

V zalogi imam veliko izbiro najboljšega vina in raznih pijač Na željo klijentov dovažam na dom. — Cene zelo nizke
Priporoča se lastnik
ALOJZ ŠIRCA
Calle Mazzini 1479 -- Dock Sud

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI
RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI
Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni.
Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.
Rayos X, Analisis
Zdravniski pregled za vsakovrstne bolezni $ 3.—
Ordniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12.
GOVORI SE SLOVENSKI SUIPACHA 28

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA
zatecite se k
Dr. A. GODEL
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH
KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI
ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO
Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni
ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE
Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
CALLE CANGALLO 1542

FOTOGRAFIJA
"LA MODERNA"
VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU
Ne pozabite
FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY
Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

KROJAČNICA MOZETIČ

Če si nameravaš kupiti novo obleko, pridi in oglej si vzorce in blago v moji krojačnici, za kar Ti gotovo ne bo žal, kajti imam vsakovrstnega blaga najnovejše mode. Blago trpežno in prvovrstno, delo pa po najnižji ceni. — Poleg tega imam v zalogi tudi srajce, klobuke ter sploh vse moške potrebščine po cenah kot jih ne dobiš nikjer drugje. — Pridi in prepričaj se sam!
OSORIO 5025 (Paternal) — Buenos Aires

Nadarjen kmet

Izredno nadarjen je kmet Ilija Lučić iz Sekirevcev pri Djakovu. Mlad bi šel rad v šole, toda kot edini sin je moral za očetom prevzeti veliko posestvo. Toda želja po znanju ga je gnala naprej, da se je naučil v teku let kar šest tujih jezikov. Poleg tega se je ukvarjal še z drugimi svojskimi opravili. Iz lesa je izrezljal veliko stensko uro, ki še danes teče popolnoma pravilno. Niti en vijak ni iz železa. Ko se mu je posrečilo to prvo, je izrezljal iz lesa še žepno uro. Nedavno pa je sestavil lesen pisalni stroj, ki ga je razstavil tudi na zagrebškem velesejmu. Slednjič pa je sestavil tudi velik daljnogled in ga postavil na dvorišču. Z njim bo opazoval zvezde in sonce.

USTANOVITEV DRUŽBE ZA POSPEŠEVANJE UMETNOSTI

V Celovcu so ustanovili družbo za pospeševanje koroških umetnosti. Hkratu so bile razpisane nagrade za najboljša literarna dela.

V BEOGRADU BODO ZGRADILI VELIKO PALAČO

Veliko palačo ministrstva za zgradbe bodo začeli v Beogradu graditi na spomlad. Dosedanje poslopje, v katerem so bili nameščeni uradi ministrstva, so postali mnogo pretesni in so preveč neekonomično urejeni. Lani je bil razpisan natečaj za osnutke, vendar pa komisija ni izbrala nobenega načrta, ker niso popolnoma odgovarjali razpisu. Pač pa sa inženirji v ministrstvu iz nagrajenih osnutkov izdelali nov osnutek, ki je bil iz armiranega betona, a zunanja stena bo obložena z naravnim kamenjem. Pročelje bo sezidano v slogu, ki bo v skladu s pročeljem palače promet. ministrstva in drugih državnih zgradb v neposredni bližini.

IZJAVA DR. MAČKA ČASNIKARJEM

Hrvatje so s silnim zanimanjem pričakovali sestavo nove vlade in kakih izjav o njenem političnem programu. Glavna pozornost je bila obrnjena vprašanju, kako stališče bodo do nove vlade zavzeli Mačkovi krogi in pa dr. Maček sam. — Dr. Maček je 6. t. m. sprejel domače in tuje časnikarje ter jim v razgovoru dejal, da je izjava, s katero je pet ministrov utemeljilo svoj izstop, znamenje uvidevnosti in da pomeni korak naprej. Dalje je dr. Maček dejal, da bo končno stališče do novega položaja in do nove vlade zavzel tedaj, ko bo vlada dala izjavo o svojem programu. — Zaradi teh Mačkovih besedi pričakujejo v Zagrebu z največjim zanimanjem deklaracijo, ki jo bo v imenu nove vlade dal predsednik Cvetković, zlasti ker je novi predsednik takoj po prisegi dejal da je politični program njegove vlade izražen v utemeljitvi, ki so jo dali odstopivši ministri, ko pravijo, da hočejo izpolniti obljube o rešitvi hrvatskega vprašanja, katere so dali svojim volilcem pred 11. decembrom.

ZBOROVANJE ZVEZE JUGOSLOVANSKIH MEST

Predsedništvo zveze jugoslovanskih mest je imelo seje 4. in 5. febr. v Zagrebu. Udeležili so se beograjski župan Vlada Ilić, zagrebški župan dr. Peičić, ljubljanski župan dr. Jure Adlešič. Razpravljali so o poglobitvi stikov in sodelovanja med jugoslovanskimi mesti, zlasti o sodelovanju tistih mest, ki so si slična po gospodarskem, kulturnem in prometnem ustroju.

RAZSTAVA ITALIJANSKE KNJIGE TUDI V ZAGREBU

Razstavo italijanske knjige so odprli v nedeljo 5. febr. v Zagrebu. K otvoritvi so se zbrali številni gostje med njimi nadškof dr. Stepinec, župan dr. Peičić, armadni general Pantelija Jurišić, predsednik Akademije dr. Bazala, rektorji visokih šol in konzularni zbor. Otvoritveni govor je imel italijanski profesor dr. Mario Meschini, ki je povabljene visoke goste potem tudi vodil skozi razstavo. Vsega skupaj je razstavljenih okrog 3500 zvezkov.

MORJE JE ZAMRZNILO

Morje ob vhodu v Kotorski zaliv je 5. februarja zamrznilo. Po toplih in sončnih dneh je ta sprememba Kotorčane nenavadno iznenadila. Najprej je potegnil silno hladen severni veter, ki je bil tako močan, da je izruval s koreninami več oljčnih grmov in razkril več hiš. Proti noči pa je zamrznilo tudi morje in se pokrilo z več centimetrov debelo ledeno skorjo. Plovba je zaradi tega zelo otežkočena. Kaj takega v Kotorju ne dožive vsako leto.

HRVAŠKI OBRTNIKI PROTI OSNUTKU ZA STAROSTNO ZAVAROVANJE

Tudi hrvaški obrtniki so se izrazili proti osnutku za obrtniško starostno zavarovanje, kakor ga je izdelalo trgovinsko ministrstvo, češ. da je osnutek trgovinskega ministrstva preveč centralističen in premalo koristen za podeželsko obrtništvo. Kakor slovenski obrtniki, so tudi Hrvatje odločno za to, da se zavarovanje izpelje na tak način, da ne bo napolnjevalo osrednjih blagajn, odkoder bo zelo težko dobiti lasten delež nazaj.

Ljubljana se veča

V preteklem letu je znašalo število ljubljanskih prebivalcev že čedno vsoto 86.870, ki so živeli na teritoriju mesta (86 km2 in 854.992 m2). Na kvadratni kilometer je tedaj prišlo — računsko seveda — 1.299.4 prebivalcev. Celokupna zazidana ploskev (hiše, delavnice in gospodarska poslopja) znaša trenutno 3,048.100 m2 približno tri kvadratne kilometre — 5% od celotne mestne površine). Vseh hiš je 660, imajo pa 20.700 stanovanj. Na hišo torej odpade povprečno 13.3 prebivalcev, v stanovanju pa stanuje povprečno 4.2 prebivalca. V mestu je bilo rojenih v preteklem letu 2240 otrok, 76 pa jih je bilo mrtvorojenih. Domačink-mater je bilo 1101. Zakonskih porodov je bilo 997, nezakonskih pa 104. Na dečke je odpadlo 586, na deklice pa 515. Na tisoč prebivalcev tedaj odpade 12.54 porodov (1934 Mestnemu fizikatu je bilo v preteklm letu prijavljenih 503. V Ljubljani je skupaj 23 babic, začasno pa svojih poslov ne opravlja sedem babic iz različnih razlogov.

IZID NAGRAD NATEČAJA ZA KRALJEV SPOMENIK

Odbor za postavitev spomenika pokojnega kralja Aleksandra je razpisal natečaj osnutkov za mariborski spomenik in jih do 1. februarja prejel 27. Razsodišče je te osnutke proučilo od 3. do 8. februarja ter je 8. februarja ob 10 objavilo izidi: Prvo nagrado v znesku 16.000 din sta dobila Boris Kalin iz Ljubljane in inž. arh. Černigoj iz Maribora. — Drugo nagrado v znesku 12.000 din sta dobila kipar Tine Kos in inž. arh. Miro Kos iz Ljubljane. Tretjo nagrado v znesku 6000 din sta dobila Boris Kalin in Franc Kuglič iz Ljubljane ter kipar Dragotin Filipovič iz Zagreba.

ZBOROVANJE ZGODOVINARJEV V CELJU

5. februarja je bilo v posvetovalnici mestnega poglavarstva v Celju prvo zborovanje slovanskih zgodovinarjev, ki sta ga sklicali Muzejsko društvo za Slovenijo v Ljubljani in Zgodovinsko društvo v Mariboru. Zborovanja se je udeležilo okrog 25 zgodovinarjev iz Ljubljane, Maribora in Celja, Ptuja, Kranja in Krškega. Na zborovanju so imeli referate univ. prof. dr. Milko Kos, prof. dr Josip Žontar, muzejski ravnatelj g. dr. Josip Mal, univ. prof. dr. Fran Stele, arhivar Franjo Baš in prosvetni inspektor Silvo Kranjec. Obravnavali so naloge zgodovinske znanosti, njenih organiacijskih osnov, muzejev in arhivov, ki bodo tvorile podlago za jesensko zborovanje slovenskih zgodovinarjev, prirejeno ob priliki stoletnice ljubljanskega Muzejskega društva. Na zborovanju je bil sprejet tudi apel, poziv vladi, naj končno izda predlog o muzejih in arhivih in uredi službeno razmerje muzejskih in arhivskih nameščencev.

DVAJSETLETNICA SAMOSTOJNE LJUBLJANSKE DRAME

20 letnica samostojne ljubljanske Drame se je praznovala z uprizoritvijo nekaterih izvirnih slovenskih del. 2. februarja igrali so za slavnostno predstavo Cankarjeve "Hlapce". Predstava je jako lepo uspela. V Ljubljani je bilo gostovanje mariborskega Narodnega gledališča, ki je uprizorilo Cankarjevo "Kralj na Betajnovi". Mariborsko Narodno gledališče je bilo prisrčno in iskreno pozdravljeno. Navdušeno nad odličnimi igralskimi kvalitetami gostov je občinstvo od srca pozdravljalo kulturne delavce z naše severne meje. V zameno gostuje ljubljanska Drama v Mariboru.

DR. RUŽIĆ RAVNATELJ POKOJNINSKSGA ZAVODA V ZAGREBU

Za ravnatelja zagrebškega pokojninskega zavoda je bil s sklepom upravnega odbora postavljen dr. Zlatan Ružić, znani publicist in profesor na visoki komercialni šoli v Zagrebu. Zagrebški zavod je zaradi velikega števila zavarovancev močan gospodarski činitelj v hrvaškem gospodarstvu.

O NAKUPU PREŠERNOVEGA DOMA

Pisatelj Finžgar je na večeru Prosvetne zveze v Ljubljani 7. februarja razložil, kako je prišlo do ponudbe za nakup Prešernovega doma, kako je stvar napredovala, bila izvedena in kako se še vrši. Vsi slovenski časopisi prinašajo obširne članke ob priliki 90 letnice smrti največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna.

DALMATINSKO VINO GRE DOBRO IZPOD ROK

Zaloge dalmatinskega vina se zadnje tedne naglo praznijo. Vinogradniki so na otokih Hvar, Brač, Vis skoro vse vino po ugodnih cenah že prodali. Prav tako dobro kupčijo so naredili tudi v Kaštelih. Če bo šlo z dosedanjo naglico naprej, bodo Dalmatinci ves lanski pridelek vina prodali do velike noči.

DVIG PROIZVODNJE BAKRA V JUGOSLAVIJI

Proizvodnja bakra, surovega in elektrolitičnega, se v naši državi iz leta v leto dviga. Lani je naša država že dosegla 2% vse svetovne proizvodnje bakra, katerega je bilo na vsem svetu izkopanega 2,150.000 ton. Lanskega leta je Jugoslavija pridobila bakra 40.000 ton. Ko so pa začele lani obratovati v borskih rudnikih nove naprave za elektrolitično pridobivanje bakra se je proizvodnja še dvignila. Proračunano je bilo, da bo mesečna proivodnja daka 1000 ton, toda že drugi mesec je proizvodnja dosegla 1350 ton. Vse kaže, da bo naša država v nekaj letih v Evropi že prvi proizvajalec bakra, ki ga zlasti oboroževalna industrija neobhodno potrebuje

Zasedanje banovinskega sveta za dravsko banovino

13. februarja se je v Ljubljani začelo zasedanje banovinskega sveta za dravsko banovino. Zasedanje je otvoril ban dr. Marko Natlačen v prisotnosti članov banovinskega sveta, pomočnika bana dr. Majcena in visokega uradništva kr. banske uprave. Po otvoritvi je ban razdelil dekrete novim članom banovinskega sveta, nakar je član banovinskega sveta dr. Ravnihar prebral udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II. in Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki so jih prisotni z navdušenjem sprejeli. Za tem je ban prečital svoj ekspoze o proračunskem predlogu za dravsko banovino za l. 1939-1940. Proračunski predlog predvideva za to leto izdatkov 136.298.250 din, torej je za 6,296.700 din večji kot lanski. V svojem ekspozeu je ban povdaril, da se v zvezi s tem povišanjem ne bodo uvedli nikaki novi davki in da se tudi stari ne bodo povečali. V tem izčrpnam in stvarnem govoru ban je podal podrobno sliko banovinskega gospodarstva. Proračuni dravske banovine bili so v zadnjih letih vseskozi realni, za 1937/38 pa je bilo še čez 100% pokritja. Potrebe dravske banovine rekel je ban neprimerno so večje, kakor pa jih je mogoče z razpoložljivimi dohodki zadostiti. Proračun bi moral biti za 100% višji, kakor dosedanji, da bi se mogel dvigniti gospodarski, socialni in kulturni nivó banovine na ono stopinjo, kakor bi si to želeli. Velja to zlasti glede kmetijstva, javnih del, zdravstva in socijalne politike ter turizma. Banovina stoji pred težkimi nalogami. Za zgradbo najpotrebnejših srednjih šol bi potrebovali 40 milij. din, za ureditev in dograditev banovinskih bolnic in socijalnih zavodov nam je nujno treba vsaj 60 milij. din, za ureditev najvažnejših banovinskih cest bi potrebovali za bodoča tri leta poleg rednega proračuna vsaj še 60 milij. din. Vse to so potrebe, ki je treba z njimi računati in ki jih bo treba čimprej zadovoljiti. Vsako daljše odlaganje pomenja materiáalno in moralno škodo za naš narod. Zavedam se, da sredstva, ki so v te namene potrebna ne gre iskati v obremenitvi prebivalstva, ki je itak že preobremenjeno z javnimi dajatvami. Ban je izrazil svoje veselo upanje, da ni več daleč čas, ko se bodo oživotvorile od našega naroda težko pričakovane banovinske samouprave in da bodo te res široke tudi kar se tiče finančne strani. Zasedanje banovinskega sveta je trajalo cel teden.

SEJA IZVRŠNEGA ODBORA JRZ

13. februarja je imel sejo izvršni odbor stranke JRZ. Seje so se udeležili predsednik stranke dr. Milan Stojadinović in podpredsednika dr. Anton Korošec in dr. Mehmed Spaho. Na seji je bil tudi ministrski predsednik in notranji minister Dragiša Cvetković. Predsednik Cvetković je obvestil izvršilni odbor o sestavi in bodočem delu svoje vlade, nakar je odbor JRZ sklenil: 1) da JRZ v celoti podpira vlado Dragiše Cvetkovića, in 2) da JRZ kot stranka v vsem nadaljuje svoje delo v slogi in edinstvu.

Filipovo izvanredna vas

Vas, ki se med vsemi naselji v naši državi postavi z največ rojstvi, je Filipovo blizu Bačke Palanke, ki šteje nekaj nad 4000 prebivalcev. Večji del so to priseljeni Nemci, ki so nenavadno pobožni. Predlanskim je bilo v vasi 258 zakonskih parov, ki so imeli po 6 do 9 otrok, okrog 100 parov z več kot devetimi otroki in 15 parov, kjer se je rodilo tudi od 16 do 19 otrok. Filipovo pa daje tudi največ duhovnikov in usmiljenk. Doslej je šlo od doma preko sto usmiljenk in nekaj nad 40 duhovnikov. Ni je skoro družine, ki ne bi imela ıaročenega vsaj enega nabožnega ʼasopisa. Vse to pa omogoča dober gmoten položaj prebivalcev. Vsi ima. o bogata polja, ki rode mnogo tudi za izvoz. Zanimivo pa je, da teh ljuıi bogastvo, ki je pri njih doma, ni naredilo preveč posvetnjaških.

IZDATNI DOHODKI JUGOSLOVANSKE MONOPOLSKE UPRAVE

Dohodki monopolske uprave so za našo državo najbolj izdatni in največji. Od začetka proračunskega leta pa do 1. januarja letos je imela monopolska uprava za eno milijardo in šestosedemdeset milijonov dinarjev dohodkov. Samo od tobaka je imela dohodkov 1 milijardo 206 milijonov dinarjev. V celoti je bilo za 79 milijonov dinarjev več dohodkov kakor pa lani, oziroma za 127 milijonov več kakor pa je predvideval proračun.

NARAŠČANJE HRANILNIH VLOG

Po podatkih Zveze jugoslovanskih ıranilnic v Ljubljani so narasle v decembru vloge na knjižice pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah za 10,1 milij. na 636 milij. din., vloge v tekočem računu za 8,1 milij., skupne vloge pa za 18,241.541 din na 1.087,251.460 din. V primeri s stanjem dne 31. avgusta 1938 (pred znano septembersko krizo) se počaže malenkostno nazadovanje za 2,5 milij. in so torej hranilnice pokrile koraj že vso septembersko izgubo na vlogah, ki je znašala 54 milij. din.

KADAR IŠČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo
Berto Cernič
DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

PRVA SLOVENSKA
KROJAČNICA
v Villi Devoto
Ako hočeš biti počeni in elegantno oblečen obrni se v krojačnico
Danijel Kosič
CALDERON 3098 vogal R. Lista
Villa Devoto
Buenos Aires

CON FRIO, CON CALOR
B E B A
QUILMES ¡LO MEJOR!

KROJAČNICA
"GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni
Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.
FRANC LEBAN
Ul. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

slovenska tovarna
mozaika
Velika izbera granitnega, apnenčevega in večbarvnega mozaika. Specialno izdelovanje granitnih stopnic ter vseh v to stroko spadajočih del
Albert Gregorič
J. Pedro Varela 5233
U. T. 50 - 5383
Villa Devoto Buenos Aires
zasebno J. P. Varela 5130

Trgovina čevljev BELTRAM
Vam nudi na izbiro najbolj modernih čevljev in raznovrstnega obuvala; sportnih čevljev, poletnih copat ter šolskih potrebščin.
Se priporoča ALBERT BELTRAM
DONATO ALVAREZ 2288 vogal CUCHA-CUCHA
PATERNAL

Grajske "šance" v Ljubljani

Grajske šance, na katerih smo se mi kot otroci igrali in katere so danes otrokom in Ljubljančanom sploh še vedno prijetno sprehajališče, postanejo prava ljubljanska "Akropola".

Ena največjih odlik mojstra Plečnika je v tem, da zna iz malega narediti veliko in s kar najmanjšimi stroški. Ponovno je to dokazal s svojimi deli na raznih delih mesta. Najbolj prepričljivo pa govore za to grajske "šance", ki so bile doslej le nekakšna razvalina nekdanje trdnjave, ki je stala na tem kraju. Ljubljanski arhitekti so že ponovno premišljati, kako bi dali tem razvalinam nekoliko lepše lice, a nobenemu ni padlo kaj pametnega na misel. Mojster Plečnik pa je napravil originalen načrt za regulacijo grajskega poslopja in Gradu sploh.

Načrt je mestna občina sprejela in bi ga bila rada začela tudi takoj uresničevati, a težkoče je delalo vprašanje, kje dobiti denar. Pa je padla končno tudi za tostvar srečna misel. Ves material naj bi nabavljala mestna občina iz svojih lastnih sredstev, delavci pa naj bi dobivali plačo iz bednostnega fonda, ki je namenjen za podpiranje brezposelnih delavcev. Kdor bi hotel od tega fonda kaj dobiti, bi moral tudi delati. Tako je mestna občina zmanjšala brezposelnost, obenem pa s tem dosti pripomogla k olepšavi mesta.

To prakticiranje se je začelo že pred nekaj leti in tedaj so tudi takoj začeli urejevati grajske "šance". Delo je napredovalo sicer bolj počasi, ker je bilo odvisno pač od denarnih sredstev, ki so bila na razpolago, in je bilo zaposleno le kakšnih 10 ali 20 delavcev, vendar so se kmalu začeli kazati prvi obrisi bodočega lica "šanc".

Najprej so uredili grajski drevored, ki vodi od grajskega poslopja do "šanc", nato pa so se vrgli na "šance" same. Tisto zanemarjeno planoto je sklenil Plečnik urediti tako, da bi ji dal zaokroženo obliko. Vsa planota naj bi se dvigala v terasah od vznožja proti vrhu, pobočja posameznih teras pa naj bo le lepo gladka in zelena. Na vrhnjo teraso se napravi z drevoreda širok dostop s primerno strmino. To so v glavnem dovršili že v zadnjih dveh letih, potem pa so dela za nekaj časa zastala.

Letos pozimi pa so se regulacijska dela začela znova pod vodstvom inž. Göstla. Staro obzidje, ki je bilo deloma že odkopano, so odkopali še bolj, nato pa so prebili debelo steno, ki gleda proti mestu, in napravili veličasten vhod, do katerega vodijo lepe stopnice v obliki polkroga. Od vhoda pa je med zidovjem, ki gleda proti gozdičku in med teraso izkopan hodnik, po katerem se polžno pride na prvo teraso, ki je bila doslej izdelana le napol, zdaj bo pa popolnoma zaokrožena in z nasipom razširjena tako, da bo v krogu zvezana z drevoredom in bodo mogli po njej voziti tudi avtomobili. Od glavnega vhoda pa so v smeri zidu zgrajeni veliki loki iz rezanega kamna, ki naj bi bili predvsem v okras, obenem pa bi služili za sprehajališče po starem obzidju, ki bo primerno popravljeno. Dostop na obzidje, ki bo zavarovano s kamenitimi kvadrastimi stebri, bo mogoč s spodnje terase, odkoder bodo vodile stopnice, napravljene na južni strani obzidja samega, in z vrhnje terase. Na začetku kolon, to je pri vstopu na obzidje z vrhnje terase, in na obzidju točno nad glavnim vhodom nameravajo postaviti dva kipa, ki bosta dala krasnemu zidovju še lepši poudarek. Vrhnja terasa bo ostala približno taka ko doslej in bo služila predvsem za razgled na mesto in okolico. Na obzidju pa bodo tudi klopice.

Spodnje "šance", ki so bile doslej zaraščene in popolnoma zanemarjene, pa zdaj tudi odkopavajo in bo tam otroško igrišče, ki bo veliko 25 x 9 metrov in bo nanj mogoč dostop s spodnje široke terase po 26 stopnicah. Sredi tega igrišča bo 60 cm globok bazen, ki bo dobival vodo iz studenca, ki je v bližini velikega drevesa na severni strani najvišje terase. Igrišče bo ograjeno z betonsko ograjo, stari zid pa bo služil za klopi.

Oboki v glavni steni bodo predelani v dva kabineta za otroške delavnice, srednji lok pa bodo prebili, da bo služil za razgled na park, ki bo v vznožju zidovja pri začetku gozdička. Vse zidovje in novi pristavki bodo iz rezanega kamna in se bo lepo ujemalo s starinskim zidovjem. Nasipi pa bodoo blženi s travnatimi rušami, da bodo pobočja lepo zelena.

Vsa dela bodo v glavnem dokončana nekako do božiča, spomladi pa bo urejen še park in druge podrobnosti. Tako smemo upati, da bodo "šance" popolnoma urejene že do drugega poletja. S tem bo Ljubljana po zaslugi prof. Plečnika dobila okras, ki bo brez dvoma eden najlepših v mestu in bodo Ljubljančani ta kraj najrajši obiskovali. Obenem s tem pa bo nova ureditev ohranila ves svoj starinski značaj. Ko bo po Plečnikovih načrtih urejeno xe grajsko poslopje, bo imela Ljubljana resnično svojo Akropolo, ki bo njen največji ponos.

Italijanski tisk v Tunisu

Ljubljana, 29 januarja 1939.. — Ker je v zadnjem času stopilo vprašanje Tunisa v ospredje, je zanimivo v posameznostih proučiti stanje italijanskih naseljencev v tej francoski koloniji. Za danes hočemo na kratko pokazati sliko italijanskega fašističnega tiska, ki zavzema to propagandno sredstvo brez dvoma najvažnejšo vlogo.

Italijani v Tunisu izdajajo en dnevnik z naslovom "L'Unione". Ta časopis izhaja v približno štirih tisočih izvodih in je zlasti njegova naklada padla, odkar so pričeli izdajati svoj list demokratični Italijani, ki nosi naslov "L'Italiano di Tunisi". Tako da sedaj ne dosega dnevno 4 tisoč izvodov. List pa razpolaga z velikimi subvencijami, z velikim kadrom urednikov in sotrudnikov, s svojo lastno tiskarno tako, da brez dvoma sam ne more kriti visoke režije. Svoje moči seveda ne more popolnoma razviti, ker stoji pod ostro kontrolo domače demokratične javnosti. V svojih vrstah zlasti ostro napada notranjo politiko Francije, politiko ljudske fronte proslavlja hitlerjevsko Nemčijo, fašizem itd. Jasno je, da si stojita s listom "L'Italiano di Tunisi" v ostrem nasprotstvu s katerim pa je fašistični list obračunal na ta način, da je sklenil, da ne bo odgovarjal na njegove napade in trditve.

Kot tednik izdajajo Italijani majhen listič z naslovom "Il lavoratore Italiano", ki vodi predvsem polemiko s krajevnimi antifašisti. Vendar pa je ta list v vseh ozirih zelo majhen in med ljudmi skoro nima odmeva. Kot bogato ilustrirano revijo izdajajo Italijani revijo z naslovom "Italiani di Tunisia". Revija prinaša zlasti številne ilustracije, s katerimi proslavlja uspehe fašističnega dela. Revija se pošilja večji del brezplačno kot propagandno sredstvo.

Poleg tiska kot propagandnega sredstva, moramo omeniti tudi radio, kajti italijanske postaje so od evropskih najbližje in tako zelo močne, da je druge postaje težko slišati. Oddajo imajo razdeljeno tako, da se lahko eno ali drugo postajo posluša ves dan.

Grozote potresa v republiki Chile, kjer je nad 30.000 ljudi izgubilo življenje in čez 100.000 pa je bilo ranejnih

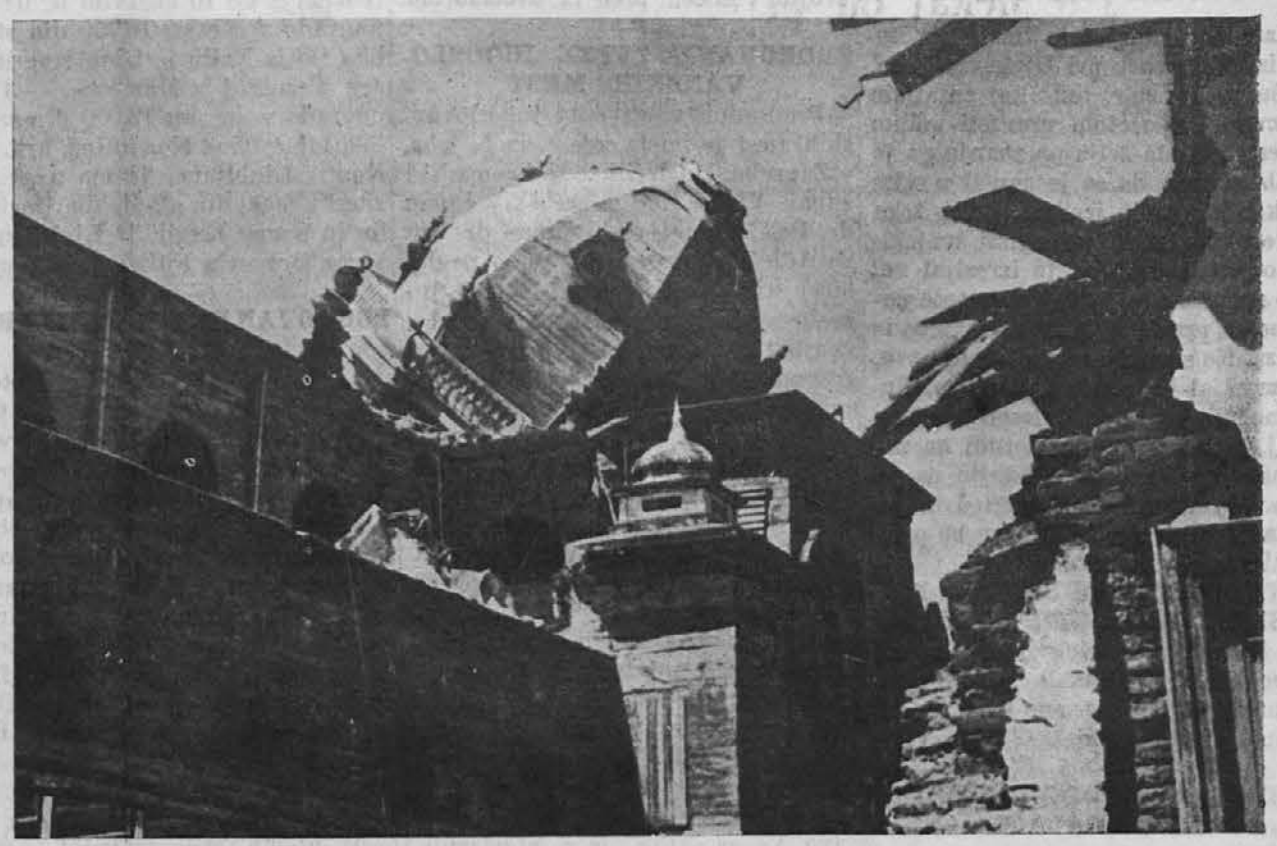

Nemški tisk v Jugoslaviji

Po podatkih Narodne biblioteke v Beogradu izhaja danes v Jugoslaviji 56 nemških listov. Med temi so 4 dnevniki, 26 tednikov, 4 štirinajstdnevniki, 13 mesečnikov in 9 listov, ki izhajajo od časa do časa in po potrebi. Za nemško narodno manjšino v Jugoslaviji vsekakor impozanten tisk, ob enem pa tudi dokaz, kako se Nemci v Jugoslaviji lahko neovirano razvijajo in izživljajo. Koliko jih pa imajo Slovenci in Hrvatje v Italiji? Nobenega!

ALI SI ŽE PRIDOBIL NOVEGA NAROČNIKA?

KROJAČNICA
"PRI ZVEZDI"
Vam nudi najboljše angleško blago (SUPERLAN)
Izdelujem moške in ženske obleke. — V zalogi imam za 1938/39 leto tudi vsakovrstnega pomladanskega in poletnega blaga: za moške $ 55.—
za ženske $ 45.—
Za obilen obisk se priporača rojakom in rojakinjam
STANISLAV MAURIČ
DONATO ALVAREZ 2059
pol kvadre od Av. San Martin — Bs. Aires

ZOBOZDRAVNIKA
DRA. SAMOILOVIĆ
de Falicov in
DR. FELIKS FALICOV
Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

Rojaki
Predno si naročite obleko
OBIŠČITE
KROJAČNICO
Cirila Podgornik
ki Vam nudi najboljšo postrežbo v vseh ozirih.
CENE ZMERNE
TINOGASTA 5231
Villa Devoto

RESTAVRACIJA
"PRI ŽIVCU"
kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravni tudi za svatbe.
Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ŽIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

Obiščite
KROJAČNICO
LEOPOLD UŠAJ
ZA POMLAD
vam nudim najmodernejšega blaga iz angleških tovarn.
Cene nizke, zato obiščite me in se boste prepričali.
GARMENDIA 4947
La Paternal — Buenos Aires

Še nekaj od papeža.

Ker je nekdo smatral za potrebno, da je razvil svoje misli ob priliki papeževe smrti in v teh povedal mnogo stvari, nekatere upravičene, a druge pa docela neupravičene, potem se seveda moram glasiti še jaz in upam, da mi uredništvo ne bo odreklo prostora.

Nekdo mi je ob gotovi priliki takole rekel: Če se hočeš ljudem zameriti, potem jim kar od papeža pridigaj!

Zaradi žalostnih stvari, katere je doživela naša Primorska, katerim so bili priče naši ljudje in tudi mnogi od spoštovanih bralcev, se je zarila v mnoga srca nekaka mržnja do papeža in do cerkve. Vem, da tega ne smemo preveč tragično jemati. Saj pisec sam, ki je napisal omenjeni članek v 19 št. Slovenskega lista, vendarle prizna realnost in pomen Cerkve. Tako je tudi v večini naroda. Če malo pozabavljajo, zato vere vseeno še ne taje.

Največ zmede pa dela nejasno razločevanje stvari. Naj dam torej jasne pojme o tem:

Kaj je katoliška cerkev?

Je verska družba. To se pravi: tista družba, v kateri so vsi tisti ljudje, ki verjejo tiste nauke, ki jih ona uče, ki prejemaj svete zakramente in priznajo rimskega papeža za svojega vidnega poglavarja.

Ver je pa na svetu več. Res je to, da je najmočnejša od vseh ravno katoliška. Njej pripada 18% vsega človeštva (373 miljonov). Vsem krščanskim veram skupaj vštevši katolike, pripada 34% (703 miljone).

Kako pa naj se dožene katera od krščanskih ver je res prava. In kako naj se dokaže, da ni bolj prava kaka druga vera?

Evo jih problemov na kupe. In kako naj si bodo glede tega na jasnem tisti, ki bi o tem radi sodili, ne da so stvar samo od bliže pogledali. Pa tudi danes se ne bom tega lotil. Le par besed naj zapišem.

Ni legenda in ne bajka, da je bil Kristus rojen. Zgodovinsko dejstvo je, prav tako jasno dokazano, kakor to, da je bil Napoleon poražen pri Berezini. In tudi to, da je učil in čudeže delal in da je bil križan, so gotove stvari, ki jih niti najmanj ne omajajo trditve tistih, kateri bi raje videli, da bi Kristusov nauk bil neresničen, ker jim je pretežak; ker bi si raje nebesa napravili kar takoj tukaj, kakor pa čakali na one, ki so onstran groba.

Iz Kristusovih besed pa sledi še marsikaj. Najprej to, da je On, ko je svoje odrešilno delo, ustanovil posebno družbo vernikov, ki so se po Kristusu "kristjani" imenovali. Hotel pa je Jezus, naj bo med ljudmi jasnost glede tega, kateri naj ima v slučaju nesporazumov odločujočo besedo, zato je postavil za vidnega poglavarja svetega Petra in njemu pa sledijo nasledniki, kateri so vidni poglavarji Cerkve.

Kakor je danes med kristjani dovolj godrnjačev, tako jih je bilo v vseh časih takih, katerim je bila njihova lastna volja in njihova sodba vrhovno merilo resnice. Kadar so prišli navzkriž s cerkvenim naukom, so postali krivoverci.

In o tej točki ni treba govoriti nič več.

Saj vemo, kaj je bila usoda vseh ver, ki so prišle navzkriž z rimsko vero. Od kraja nekatere močne in tudi s posestjo mnoge evangeljske resnice, so se kmalu med seboj razklale. Kdo more danes trditi, da so protestanti ena vera. Uradno obstoja dvajset različnih ver, ki so si med sabo nič manj razdeljene kot s katoliško.

Najbolj enotno se je vzdržalo pravoslavje. A je vseeno med raznimi narodnimi cerkvami večja razlika kot tista, ki jih loči od katoliške vere.

Trezno razmišljanje teh dejstev jasno pove, da nosi resnično pričevanje božje ustanove in vere Kristusove le tista vera, ki je za vse ljudi enaka in ki je po svojem nauku po vsem svetu enaka. In ta je katoliška. Koliko protestantov vseh dežela je že prišlo do tega prepričanja in so nazadnje le stopili v katoliško cerkev, kot pravo Kristusovo ustanovo. Isto je storil veliki Rus Solovjev in nešteto drugih.

Cerkev je torej zato, da vsemu svetu glasno oznanja veliko resnico, da je Bog. Svet je pa kraj, kjer naj se človek pripravlja za večnost. Božja previdnost ga pa varuje, da ne zaide v zmote, kar se dogaja z drugimi krščanskimi verami, katere imajo pač mnogo Kristusovega, le enotnosti ni in s tem jim manjka bistvenega znaka cerkve Kristusove, ki mora biti edina po besedi Jezusovi.

To cerkev pa vodi papež.

Vse prav. Zakaj pa je vedno Italijan?

Nič se nikar ne razburjajmo. Nacionalizem, tak kot je danes, je star šele 50 let. Zato bi očitek veljal kvečjemu za to dobo. Preje je bil svet univerzalen in se ni vprašalo po tem, če je Italijan ali kaj, sedaj, ko je pa doba nacionalizmov, že vidimo, kako je Cerkev napravila velik korak naprej. Saj je danes že več kot 1/3 kardinalov, tistih, ki volijo papeža, neitalijanov. To se pravi, da bo že teško zmagati Italijanu, ker papež mora imeti 2/3 vseh oddanih glasov. Ne vem kaj bo sedaj. Gotovo pa je, da če ne zmaga že sedaj neitalijan, zgodilo se bo to pri prihodnji priliki.

Sicer pa, kdo si upa trditi, da ni med Italijani odličnih mož, ki so pravični in ki bodo celo bolj uspešno lako branili pravice vernega ljudstva. Saj je tudi v Trstu Fogar, Italijan lahko več storil za Slovence, kot bi mogel naš človek.

Ker je papež obenem tudi škof v Rimu, je kaj naravno, da je Italijan...

Očitajo se razne zlorabe in materializem, nadalje blagoslavljanje orožja....

Zelo veliko stvari je napisal pisec v malo vrstah.

Da bi na vse tisto primerno odgovoril, bi bilo treba popisati vse strani lista. Pa vem, da bi kljub vsej jasnosti besed ostalo tako, kot je navadno: "in vendar je tako"....

Saj veš, kako je tedaj, kadar te kdo noče na delo sprejeti. Čeprav so vsi njegovi izgovori jalovi in je mogoče na vsakega določno odgovoriti in ga zavrniti, bo nazadnje gospodar le pri svojem ostali, ti pa na cesti.... Če stokrat izpodbijem one stvari o orožju in vse drugo, se bo vedno isto gnalo dalje.....

Zato o tej stvari prosim, da naj nikar nihče ne piše, ker je treba globoko študirati, da človek prav spozna. Kritizirati napake in zlorabe, ki se tudi morejo uriniti v upravo cerkve, bi ne bilo nič slabega, če bi to ne rodilo te žalostne posledice, da ljudje radi tega vero zgubljajo.

Vero zgubiti je pa velika nesreča, katere naj nas vse Bog obvaruje.

Papež in škofje in duhovniki imajo veliko dolžnost, da ne iščejo sebe in svoje koristi in je seveda zelo napak, če se kdo tega ne drži. Prav tako je sveta dolžnost učiti nauk Kristusov, kakor ga je prinesel on.

Verniki pa naj vedo, da je rečeno tudi to: Kdor vas (verske učitelje) posluša, mene posluša, kdor vas zaničuje, mene zaničuje....

Zato je najbolj modro, da se vsak predvsem in najprej potrudi zato, da bo spolnil tisto, kar je njegova dolžnost v cerkvi. Za svoja dejanja bo pa vsak sam odgovarjal pred večnim sodnikom, pred katerim ni ne Italijanov ne Nemcev, ampak smo vsi samo otroci božji.

In dal Bog, da bi bili dobri otroci božji, polni medsebojne ljubezni in globoke prave vere.

Hladnik Janez.

Novi papež Pij XII.

CERKVENI VESTNIK

12. marca maša na Avellanedi za Jožefa in Jožefo Štanta. Molitve s križevim potom na Paternalu.

19. marca. Maša na Paternalu za Ivana Kjuder. Zapoje žalni zbor.

Molitve na Paternalu.

V postnem času se pri molitvah moli križev pot. Pridi, verni kristjani in sledite stopinjam trpečega Kristusa, da boste vredni tudi sadov njegovega odrešenja.

Popoldanska slovesnost se vrši sedaj ob 4 uri.

Hladnik Janez.

Slov. Babica

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA
diplomirana na univerzi v Pragi in Bs. Airesu ter večletna babica v bolnišnici Juan Fernández. — Zdravi vse ženske bolezni. — Slovenske žene posebno dobro negovane.
Ordinira od 9 zjutr. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 , lepo sliko v barvah.
Odprto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
Facundo Quiroga 1275 in 1407
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

ZAHVALA ROJAKOM

V prijetno dolžnost si štejem, da se toplo zahvalim vsem rojakom, ki so me tako ljubeznjivo sprejemali na mojem potovanju.

3700 km dolgo pot sem premeril v 13 dneh. Bil sem v Mendozi, San Rafaelu, Juninu, Rosariju, Santa Fe in Paraná.

Povsod sem našel ljubeznjiv sprejem in naj se zahvalim vsem tistim, kateri ste me tako sprejeli kot starega znanca, čeprav ste nekateri o meni komaj kako besedo slišali.

Posebno naj se zahvalim Vidičevim Planinškovim iz Mendoze, Marušičevim iz San Rafaela, Furlanovim in gospej iz Hotela Pacifico v Juninu, Čukovim in Milanovim v Rosariju in Persoglijevim v Paraná.

Posebno zahvalo tudi g. konzulu v Rosariju, g. Branku Rubeši in konzulu Maranguniču v Paraná, ki sta mi dala na razpolago tudi avto, da sem mogel lažje vse naše obiti.

V nepozabnem spominu mi bo ostalo to potovanje ki ga bom s časom udi podrobno opisal.

Hladnik Janez.

Miron Cristea, voditel grško-pravolavne vere in predsednik romunjske vlade, ki je pred dnevi umrl

ZGODOVINSKI ROMAN

Caričin ljubljenec

Nadaljevanje 129

Morda bi bila tudi podlegla vsem zapeljivim beesdam, če bi se ne bila bala. Ko je namreč nekega dne pripovedovala svojemu bratu Gianettinu, da jo je nadlegoval neki plemič, ji je brat odgovoril:

Ali vidiš ta-le nož? Dolg je in oster! njim ti bom predrl srce še tistega dne, ko ne boš več dobra in poštena!

Vemo, da je Gianettino moral dolgo odsedeti v ječi, ker je ubil človeka, ki je zalezoval njegovo sestro. Ko je bil v ječi, mu je umrla mati.

Bog jo je nama vzel, — je rekel Gianettino, ko je slišal to žalostno vest, — pustil pa mi je še sestro.

Ko pa so ga izpustili iz temnice in in ko se je vrnil v kolibico, je objel svojo sestro, si jo pritisnil na prsa in ji rekel:

— Jaz sem ti sedaj oče in mati!

Cezareja je plakala.

Plakala pa ni samo ta dan, temveč je bridko in obupno ihtela, ko brata prihodnjega dne ni bilo doma.

Gianettino je videl njene solze, toda mislil je, da joče njegova sestra za materjo.

Poskušal jo je potolažiti in ji pripovedoval, da siromaku smrt ne pomeni ničesar strašnega, Cezarea pa ga ni raumela ali pa ga ni hotela razumeti in je vsaki dan bolj jokala.

Na njenem obrazu se je črtala bridka bolest.

Ginettino ni vedel, kar so vedele cele Benetke.

Saj kako bi bilo tudi mogoče? — Kako naj bi brat spoznal sramoto svoje sestre, če mu je sestra sama ne prizna? —

Ne, Gianettino ni ničesar slutil, čeprav so že vsi gondolierji v pristanišču šepetali, da je lepa Cezarea padla.

Ko pa se je Gianettino nekega dne sprl z nekim moškim, mu je ta porogljivo zaklical:

Mar si zato tako ob—jesten, ker boš kmalu postal stric? — Haha, kmalu boš lahko ujčkal na svojih kolenih nečaka ali pa nečakinjo!

Čez par trenotkov je ležal predrznež na tleh, Gianettino pa mu je klečal na prsih. Če mu ne bi bili priskočili na pomoč drugi gondolierji, bi ga Gianettino prav tako ubil kakor onega pred nekaj leti.

— Ne, pustite me — pustite me! — je vpil Gianettino, — razžalil je mojo sestro, — ta predrznež jo je razžalil, — lopov — umreti mora!

Njegov stari tovariš Nikolo mu položi roko na ramo in ga pokliče v stran.

— Ali se še spominjaš, kako si onega predrzneža pred leti podrl s svojim bodalom? — Takrat si storil prav, ker je razžalil tisti lopov tvojo sestro, — ta človek pa ni ničesar kriv! — Govoril je samo resnico!

Gianettino je brez besede buljil v starega gondolierja. Nikolo pa je prijel Gianettina za roko in ga odpeljal daleč od ostalih ter mu povedal, kaj se je zgodilo z njegovo sestro.

Sedaj ni Gianettino spregovoril niti besedice več. Samo prepričal se je, če ima v žepu nož, potem pa je odhitel domov.

Vrata so bila zaklenjena. Potrkal je nekolikokrat in ni mogel dočakati, da bi mu kdo odprl vrata, temveč je razbil okno in skočil v sobo.

Sedaj je Cezarea videla, da ve brat vse.

Pokleknila je pred Gianettina in mu vse priznala. — Vse mu je priznala, samo imena svojega zapeljivca mu ni hotela povedati.

—Cezarea, poslušaj me, — je rekel Gianettino in dvignil svoj nož, — sem prišel z namenom, da te bom ubil, hotel sem ti poriniti nož v srce, — sedaj pa, — sedaj je postala stvar drugačna....

— Ti si deklica, kakor so vse druge, — oprostiti ti človek tega ne more, vendar pa te lahko razume!

— Toda tisti — tisti lopov, — tisti človek, ki je izkoristil tvojo mladost in neizkušenost, — mora umreti!

— Pavej mi njegovo ime in ostala boš živa Če pa mi ga nočeš povedati, moraš umreti!

Cezarea pa je molčala, — molčala je tudi tedaj, ko je že začutila mrzlo železo na svojih prsih.

— Zakaj mi nočeš povedati njegovega imena? — zavpije gondoliere. — Zakaj ga hočeš rešiti? — Mar te ni onesrečil?

— Onesrečil? — Ne! — zaječi lepa črnolasa deklica. — Če bi ga izročila tvojemu maščevanju, bi bila še nesrečnejša, ker ga ljubim, — ljubim in obožujem!

— Ti ga torej ljubiš?

— Tisočkrat bolj, kakor pa svoje življenje!

— Ti ga hočeš torej rešiti, čeprav moraš radi tega umreti sama?

— Da, brat. Tukaj, — suni...

Gianettino dvigne nož, zamahne z roko — ostrina pa se ni zarila v njene grudi.

Prej kakor je postal morilec svoje lastne sestre, mu je padel nož iz roke. Gianettino se sesede na stol in vzklikne:

— Oh, madona, kako sem slab, — ne morem je ubiti!

— Ne, Gianettino, ti me ne smeš inubiti! — vzklikne sedaj tudi Cezarea in vstane ter se vzravna. — Saj niti sama ne nameravam več dolgo živeti! — Sama bom šla v smrt! — Gianettino, ali slišiš? Sama se bom ubila!

— Z menoj bo zginila tudi tajnost; nihče ne bo zvedel, kdo je mojemu otroku oče. Jaz ga ljubim in ga bom vedno ljubila! Ne preklinjam ga, — ne, blagoslavljala ga bom do svojega zadnjega vzdihljaja!

Med temi besedami je Cezarea odhitela k vratom, jih odklenila in ušla iz hiše.

Gianettino je odhitel za njo. — plakal je — oprostil ji je. Cezarea je hitela ob obali in Gianettino ni slutil, da se namerava zares vreči v morje, da se bo s smrtjo kaznovala za tistih par trenutkov, ki jih ji je dala njena ljubezen.

Do takrat je bil Gianettino vesel mladenič, — nihče v Benetkah ni znal prepevati lepših pesmi, kakor mladi gondolier Gianettino, nihče ni znal ljudi boljše zabavati kakor on.

Takrat pa je postal iz veselega mladeniča resen mož, ki je vedno molčal, čeprav je bil star komaj dvajset let, — postal je odrasel človek, mož v pravem pomenu besede.

S tovariši se je malo družil, — nikdar več ga ni bilo v gostilnico, kamor je prej redno zahajal.

Sedaj je živel sam v svoji majhni in osamljeni hišici. Očeta in mater je pokopal, sestra pa je bila na dnu morja, kakor je mislil Gianettino.

Misel, da nesrečnice ni več na svetu, mu je skoraj ugajala. Spoštoval jo je, ker je bila tako pogumna, da je sama skočila v morje in ji ni bilo treba doživeti njene sramote. — dokler se ni nekega dne prepričal, da se je zmotil.

Njegova srčna želja je bila že davno, da bi šel enkrat v Rim, da bi videl to sveto mesto, toda nikdar se mu ni nudila primerna prilika. Želel je, da bi vsaj enkrat v življenju bil pri maši v Petrovi cerkvi v Rimu in da bi videl svetega očeta.

Enkrat pa so priredili v Rim božjo pot. Gianettino se je priključil in nastopil z romarji dolgo pot.

Naposled je povorka po mnogih naporih prispela na svoj cilj. Ko je Gianettino videl najvišjega duhovnika na zemlji, rimskega papeža, si je hotel ogledati ulice tega slavnega mesta. Zmolil je še kratko molitev in odšel iz cerkve.

V neki ulici je moral obstati.

Pred neko hišo je stala pozlačena kočija.

Čakala je najbrž na svojo gospodarico, ker je poleg kočijaža sedel lakaj v bogati livreji.

— Čigava je ta hiša? — je Gianettino iz radovednosti vprašal nekega človeka, ki je prišel mimo.

— Mar ne veste? — mu odgovori prišlec. — Ta hiša pripada najlepši in najbogatejši rimski gospe, lepi Cezareji.

Ko je Gianettino slišal to ime, se je zdrznil. Tako se je imenovala tudi njegova nesrečna sestra.

— Čigava pa je ta kočija?

—Tudi njena.

— Človek bi po vsem tem sodil, da je ta Cezarea zares zelo bogata!

— Seveda! — vzklikne sosed. — Srečen bi bil, če bi bil njen sorodnik.

— Gotovo je visokega rodu, mar ne?

— Prijatelj, o tem vam pa ne morem ničesar povedati, ker ona nikdar ne govori o svoji rodbini, — njena obitelj je: moški rimski svet, toda samo takšen ki ima mnogo denarja. Denarja pa more imeti tisti, ki hoče k njej, zares mnogo! Tu, poglejte jo, pravkar prihaja. Z njo pa je eden najbogatejših kavalirjev Rima.

SLOVENSKI LIST

List izdajata: "SLOVENSKI DOM" in KONSORCIJ

Mladinski kotiček

Anton Zajc:

SKRIVNOSTI SREČE

Vsakemu stremljenju človeka, če je še tako malenkostno, je povod volja. Volja sama po sebi se pa ne more uveljaviti brez misli. Volja je sejalec, misli so zrna in naši uspehi so žetev. Kar sejemo, to žanjemo, zato vsak posameznik živi v okolnostih, kakršne si sam ustvarja s svojimi mislimi.

Misli silijo k uresničenju. Človek lahko s svojimi mislimi doseže višek popolnosti, lahko pa tudi pade na stališče živali. Večkrat ponovljęne misli postanejo namreč nekake sile, ki se samozavestno pretvarjajo v lastnosti, ali tudi navade in strasti; te ga potem spremljajo in kujejo njegovo usodo. Iznebiti se jih more le z drugimi močnejšimi in nasprotujočimi mislimi po načelu: "Klin s klinom."

Ako si domišljaš, da znaš več kakor drugi, boš postal oholež. Ako misliš, dasi star, boš že v mladih letih starec. Ako domnevaš, da si bolan, boš začel resno bolehati. Dnevno srečujemo take namišljene oholeže, starce in bolnike; srečujemo pa tudi može in žene v zrelih letih, ki glede vljudnosti, kreposti in delazmožnosti visoko nadkriljujejo druge, ki so mlajši od njih. Poslednji gojijo misli človekoljubja, zdravja in zadovoljstva, zato pa glej, da se tudi ti prilagodiš njihovim nazorom.

Anton Zajc:

SKRIVNOSTI SREČE

Zlo za človeka je tudi bojazen. V naših nervoznih časih si vedno domišljamo, da visi v ozračju neko gorje, katero mora prej ali slej pasti na nas. eVdno, čeprav nimamo za to povoda, se bojimo nesreč, siromaštva, javnega mnenja i. t. d. Ta bojazen nas spremlja od zibeli do groba ter zastruplja naša telesa in naše duševno življenje. Ta bojazen ustvarja iz nas črnoglede in nezaupneže, da v vsaki stvari vidimo sebi nasprotno silo, da vsa svoja dejanja in nehanja motrimo s slabe strani ter s tem miselno pritegujemo take vplive, ki donašajo ono, česar se ravno bojimo.

Končno poglejmo še, kako vpliva bojazen na zdravje člveka. Bojazen že sama po sebi ovira obtok krvi, vpliva zelo slabo na delovanje možganov ter povzroča pljučnico, zlatenico in kap. Vpliva bojazni take vrste, katerim moramo iskati vira edino le v miselnem svetu, pa opažamo pri epidemijah. Epidemične bolezni se najrajši primejo tistih, ki se bolezni bojijo. Kuga sama ne pomori toliko ljudi, kakor jih pomori bojazen pred kugo.

Kvišku srca! Nikar se ničesar ne boj! Bodi energičen in vrzi vso bojazen iz svoje duše. Pomakni klobuk v zatilnik, dvigni glavo in goji misli samozavesti. Prepričan bodi, da ti nihče ne more škodovati, da stojiš, kakor skala, katero nemorejo porušiti najsilnejši viharji, ki vejejo preko njenenih robov. In kadar je sila največja, je tudi pomoč najbližja. Pošten človek nikdar ne propade!

BOŽJA HRANA

Živeli sta sestri, katerih ena ni imela otrok in je bila bogata, druga pa je imela pet otrok in je bila tako uboga, da ni imela več toliko kruha, da bi nasitila sebe in svoje otroke.

V tej stiski je šla k svoji sestri in ji govorila:

"Moji otroci trpe največjo lakoto. Ti si bogata, daj mi malo kruha."

Bogata gospa je bila trda ko kamen in je dejala:

"Saj sama nič nimam v hiši."

Na tak način je ubogo ženo zapodila od praga.

Čez nekaj časa je prišel mož bogate gospe domov in si hotel odrezati kos kruha. Ko je zaasdil nož v hlebec, je pritekla kri iz njega.

Gospa je to videla in seje prestrašila; povedala je, kaj se je zgodilo.

Šla je k ubogi ženi in ji hotela pomagati. Ko je stopila v sobo uboge sestre, jo je ugledala, kako kleči in moli. Dva mlajša otroka je imela na rokah, trije starejši pa so ležali mrtvi.

"Zemske hrane ne potrebujemo več; tri je Bog že nasitil, uslišal bo tudi naše prošnje."

Jedva je spregovorila te besede, že sta mlajša otroka izdahnila svoji dušici, nato je počilo srce tudi materi in zvrnila se je mrtva na tla.

Jan Kollar:

HČI SLAVE

(Iz cikla: Majki Slavi!)

Darove hčeram Slava je dajala:
Poljakinjam pogovora krasoto,
udanost Srbkinji je dal v doto,
Slovakinjam je pesem darovala.

Oblast je v domu Rusinji priznala,
in Čehinji odločnost za lepoto;
a vseh lastnosti lepih skupno svoto
bi rada v eni hčeri vsaj spoznala.

Ukaže amorju, da naj iz misli prave
bi združil skupaj vseh hčerá lastnosti
in on ji je ustvaril hčerko Slave.

Zato se tu kot reke v eno morje
vseh drugih take družijo kreposti,
da nje podoba zatemni obzorje.

— Mar še sprašuješ? — zakliče mladi gondoliere, ki je bil v tem trenptku podoben bogu osvete! — Rešiti jo hočem — ugrabiti jo hočem iz krempljev njenega morilca!

—Kaj pa, če boš prispel prepozno? Če je ne boš več mogel rešiti?

— Tedaj?

KMET IN HUDOBNI DUH

(Narodna pravljica. M. Mikuž.)

Živel je zelo ubog kmet. Od vseh strani ga je tlačila revščina. Hišo in hlev je imel podrta in prazna. Prodati je moral vso živino, da je plačal obresti od dolgov.

Žalosten je bil in je premišljeval, kako se bo preživel brez denarja in brez živine. V tem je prišel k njemu neki tujecin ga vprašal, zakaj je tako potrt.

"Kako bi ne bil žalosten", je rekel kmet, "ko me tare huda revščina in mi bodo upniki prodali domačijo."

"Temu je pa lahko odpomoči", je odgovoril tujec, "daj mi svojo dušo, pa ti prinesem to noč preden bo petelin zapel, poln klobuk rumenih cekinov."

"Dobro, velja", mu je zadovoljno pritrdil kmet, ki je mislil le na svoj votli klobuk in pretrgano slamnato streho. "Na strešno sleme bom nastavil klobuk, potem pa nosi vanj, dokler ne bo poln. Ako ga boš prej napolnil, kot bo petelin zapel, bo moja duša tvoja; ako pa ne, bosta duša in denar moja."

"Velja!" je udaril tujec kmetu v roko in urno **odšel.**

Pod noč je nesel kmet svoj votli klobuk na streho in ga pritrdil tako, da bi lahko padali cekini skozi luknjo klobuka in pretrgano streho v podstrešje. Bil je prepričan, da bo petelin prej zapel, kot bo tujec obsežno podstrešje in klobuk napolnil s cekini.

Ko se je znočilo, je začel hudobni duh nositi cekine v klobuk. Nosil je in nosil, a klobuk ni hotel biti poln.

Ura je udarila eno po polnoči. Kmeta je začelo skrbeti, če bi pa zlobec le napolnil klobuk; in je šel gledat, koliko cekinov je že v klobuku. Bil je skoraj poln.

Ves v strahu in v skrbeh se je vrnil v izbo, hodil žalosten po njej gor in dol in težko vzdihoval.

Slišal pa ga je star berač, ki je tam prenočeval, in ga je vprašal, zakaj vzdihuje.

Kmet mu ni hotel takoj povedati, kaj ga teži, češ, da mu ne more pomagati.

'Mogoče vam bom pa le pomagal, le povejte mi, kaj vam je!" mu je prigovarjal starček.

Na dolgo prigovarjanje mu je kmet povedal, kaj se je dogovoril s tujcem, ki je bil sam hudobni duh. zgodaj, klobuk pa je že skoraj poln Boji da se za svojo dušo, ker je še in bo lahko napolnjen preden bo petelin zapel.

Starček ga je vprašal, ali ima petelina. Ko mu je kmet pritrdil, mu je ta rekel, naj mu pokaže, kje leži kuretina.

Šla sta v hlev. Ko je starček zaslišal, da zopet nese hudoba denar na streho, je zaploskal z rokama. Tedaj pa je tudi petelin potolkel s perutnicami in glasno zapel.

Ko ga je hudobni duh zaslišal, je s toliko jezo treščil denar na tla, da se je stresla vsa hiša in se je posul kup cekinov v podstrešju.

Tako je rešil ubogi berač kmetu dušo, rešil pa je tudi oba, sebe in kmeta, revščine. Ker sta si razdelila s kmetom denar, mu ni bilo treba več beračiti, kmet pa si je popravil hišo in hlev, poplačal vse dolgove, si nakupil živine in ostalo mu je še toliko cekinov, da jih ni mogel prešteti.

BENDIMAŠKA

Mi smo bendimači,
psički so vozači;
brente in brentače
vozi mlado mače;
jerbase, košare
nosi nam kompare,
naš kompare suhi,
zajček dolgouhi.

To bo dosti vina,
da bo vsa dolina
lahko do Božiča
pila ga s poliča.

Mi smo bendimači,
z nami naj korači
komur je mogoče;
kdor pa z nami noče,
naj doma se cmera
kakor Mila Jera,
grenke solze lije
in vodó naj pije...

Radivoj Rehar

PESEM O OSAH IN SRŠENIH

Skregale so ose se s sršeni
radi grozdov sladkih, ki viseli
so na latniku na vrtu južnem,
v toplem solncu zgodaj dozoreli.

"Naš je latnik, naši grozdi sladki!"
so kričale ose na sršene.
'Proč tatice!" vpili so brenčači.
'Proč pokveke; muhe ve strupene!"

Pa je prišel mož s košaro ročno,
vse potrgal grozde je zorele —
in zaman so sesršeni drli,
in zaman so hude ose klele...

Modri čmrlj, ki prej je vse to gledal,
spregovoril je, ves poln prezira:
"O, tako zgodi se pač vsakomur,
kdor za tuje se stvari prepira!"

Radivoj Rehar.

Gianettino pogleda proti glavnemu vhodu, kjer je stal vratar v bogati pozlačeni livreji.

Vratar je ponižno snel svoj klobuk in odprl svoji gospodarici vrata kočije.

Gianettino se opoteče.

Spoznal je svojo sestro Cezarejo.

V tem trenutku je tudi Cezareja spoznala svojega brata, iztrgala se je svojemu spremljevalcu iz roke ter prihitela h Gianettinu.

— Ti — ti, brat si tukaj? — vzklikne Cezareja. — Sedaj bom naposled lahko popravila, kar sem ti storila! Zvečer ob devetih te bom pričakovala v svoji hiši. Gianettino, še bogat boš!

Potem pa se je obrnila in se vrnila k svojemu kavalirju.

Kočija je oddrdrala.

Gianettino je obstal kakor prikovan.

V dušo se mu je naselila strašna bridkost, njegove ustnice pa so šepetale:

— Onečaščena in poleg tega še strahopetna!

Sedaj je Gianettino zares izgubil sestro, šele sedaj je bila zanj zares mrtva! Ni nam treba še posebej pripovedovati, da ob devetih ni šel k njej. Baš v času, ko je Cezareja pogledovala na vrata in čakala, kdaj bo vstopil njen brat, je Gianettino peš zapuščal večno mesto. Ko pa je imel mestna vrata za seboj, je udaril z nogo ob tla, pljunil in zavpil:

— Blodnica! — Blodnica!

Njegovi tovariši niso vedeli, če je namenjena ta psovka ženi ali pa mestu.

Tako je premišljeval Gianettino, ko je sedel pri majhnem oknu svoje hišice, potem ko je odšla njegova ljubljena.

Da, bil je sam, že mnogo let popolnoma sam, dokler ni našel nje, po kateri je tako hrepenel.

Klarisa je bila žena, o kateri je sanjal. Še takrat, ko grofice ni poznal, ko grofice v Benetkah še ni bilo, si je predstavljal svojo ljubljenko prav takšno, kakršna je bila grofica Klarisa. Ko je v jasnih nočeh počasi veslal in je njegova gondola neslišno drčala po kanalih Benetk, se mu je mnogokrat zdelo, da vidi njen obraz na vodni površini.

— Gianettino, — Gianettino, odpri!

Gianettino se zdrzne.

Nenadoma je slišal, da ga nekdo kliče.

Pred kolibo je nekdo zavpil. Pred vrati je stala deklica.

— Lidija?

— Da, jaz sem! — Odpri, rotim te!

— Lidija, — deklica, česa želiš tako pozno od mene? — Saj je že skoraj jutro!

— Deklica, — lepa si, edino tvoje bogastvo pa je tvoja čast! — Ali hočeš izgubiti tudi to?

— Tu ne gre za mojo čast! Svojo čast bom znala vedno braniti, — ni vzroka, da bi trepetala za njo, — reče Lidija trpko. — Toda sedaj, — sedaj gre za človeško življenje.

— Takoj, — samo en trenutek počakaj.

— Kje je ona? — vpraša Lidija, ki je komaj sopla.

— Kdo?

— Klarisa Pineberg! — Predvsem pa odpri, potem pa ti bom pripovedovala o vsem! — Kje je lepa grofica? — Ali ni bila nocoj pri tebi?

— Kaj govoriš? — Tega ti ne morem povedati!

— Oh, čemu se obotavljaš? — Ponavljam ti, da je človeško življenje v nevarnosti!

— Kdo je v nevarnosti?

— Ona, ki ti je najdražja na svetu! — Klarisa!

Gianettino krikne.

Čez nekaj trenutkov je odprl vrata. Prijel je Lidijine roke in se zazrl v njene oči, potem pa je vzkliknil:

— Lidija, ali je mogoče — — ti sama si prišla, da bi Klariso rešila?

— Da! — Prišla sem, da bi jo rešila, če nama bo to sploh še mogoče?

— Kako to, da je v nevarnosti? — Kdo bi ji mogel kaj storiti?

— Tisti Rus, — tisti odlični gospod! Mislim, da ga imenujejo admirala! — Oh, to je hudoben, škodoželjen človek! Lopov! — On hoče Klariso umoriti!

Lepi mladenič se opoteče; omahnil je na najbližnji stol, na čelu pa so se mu pojavile mrzle znojne kaplje.

— Rus — praviš? — Knez Orlov? — Kako pa — kako pa veš ti vse to?

— Prisluškovala sem, ko se je pogovarjal s svojim spremljevalcem. Govorila sta francoski, ti pa veš, da je bila moja mati Francozinja in da govorim francoski prav tako, kakor italijanski.

— Tako sem nepričakovano zvedela za njun peklenski načrt. Ne vem sicer, zaradi česa jo sovražita, slišala pa sem prav razločno, da jo nameravata zvabiti na svojo ladjo, potem pa takoj odpluti v Rusijo, kjer jo bo carica vrgla v temnico.

— Potem je vse izgubljeno! — zaječi Gianettino.

Gondoliere se je prijel za glavo. V obupu si je razrgal srajco na prsih, v nasledijem trenutku pa je planil k omari in jo odprl.

— Nož, — zamrmra Gianettino. — Nož, s kaerim sem hotel takrat ubiti Cezareo! — Ha, tokrat mi roka ne bo vztrepetala! — **Ubil ga bom,** — raztrgal ga bom s svojimi zobmi! — Nož. — Še je dovolj oster, — dobro mi bo služil!

— Gianettino, kam hočeš! — ga vpraša deklica. — Kaj nameravaš?

Gianettino si nastavi nož na prsa, njegove oči pa so postale tako mehke.

— Če je več ne bom mogel rešiti, bom legel na njeno rakev! Počival bom pri njej.

V naslednjem trenutku pa je njegova roka, ki je krepko držala ročaj noža, omahnila.

— Oh, Lidija, — reče Gianettino, — v svojem strahu in obupu sem popolnoma pozabil, kako si dobra in plemenita, — da si bila baš ti tista, ki mi je prišla naznaniti to strašno vest, — ti, ki bi imela dovolj vzroka, da bi bila Klarisi sovražnica! — Oh, Lidija, sedaj vem, da nisi samo lepa, temveč tudi dobra in plemenita, da si pravi angel! — Dovoli, da ti poljublim tvoje majhne ročice! — Sedaj pa hitiva, ker ne smeva izgubljati časa.

Lidija mu je ponudila svoje roke, Gianettino pa jih je toplo in hvaležno poljubil.

Potem pa je Gianettino hitro odšel skozi vrata iz kolibe. Lidija pa je odšla za njim.

— Kam greš sedaj? — jo vpraša Gianettino.

— Tja,kamor greš tudi ti!

— Ah, ti me boš spremljala?

— Da! Rotim te, vzemi me s seboj! Morda bom tebi in grofici lahko s čim koristila!

— Misliš? — Dobro torej, moja draga prijateljica, pojdi z menoj!

In Lidija in Gianettino sta pohitela v mesto.

Oh, Lidija je gledala Gianettina in v tem pogledu je bila ljubezen, bilo je oboževanje! Nežno in hkratu v skrbeh je gledala njegov ožgan obraz, ki je bil v strašnem razburjenju še mnogo lepši, kakor sicer.

Kako pozno je že? — vpraša gondoliere svojo spremljevalko po kratkem molku.

— Pravkar je odbilo tri.

— Oh, tedaj je že prepozno! — je vztrepetal Gianettino. — Sedaj ne moreva več preprečiti, da bi Klarisa ne odšla na ladjo! — Sedaj se brez dvoma že nahaja na krovu!

— Tedaj je vse izgubljeno! — vzklikne deklica. — Ruska ladja je njen grob.

— Izgubljeno? — odvrne Gianettino, — še ni tako daleč! Če ji ne bova mogla več preprečiti, da bi odšla na rusko ladjo, bom vzel čoln in se bom peljal tja! — Iz čolna bom splezal na ladjo in vzel jo bom njenim krvnikom! — Prav gotovo bom našel na ladji kako vrv ali pa verigo, po kateri bom splezal na krov. — Kaj pa, če ne bo nobene verige?

— Tedaj bom prebil steno ladje! — —Ha, videli bomo, kdo je močnejši, ljubeezn ali sovraštvo.

— Gianettino, boš videl, samega sebe boš pogubil! Toda vem, da te ne morem zadržati! Grofico morava rešiti!

— —Da, rešiti jo morava! — je pritrdil Gianettino.

Sedaj sta prišla do gondole in skočila vanjo. Gianettino je s trepetajočima rokama odvezal čoln in ga porinil od obale. Zagrabil je vesla in lahka gondola je zdrčala po kanalu Grande kakor blisk.

Gianettino in Lidija sta delala kakor omamljena, kajti vedela sta, da je Klarisino življenje morda odvisno od ene same minute.

Čez nekaj trenutkov sta prispela na cilj.

Gianettino je radostno vzkliknil.

Ruska admiralska ladja je bila še vedno vsidrana na svojem prejšnjem mestu, na jamboru pa je še vedno plapolala ruska zastava.

(Dalje prihodnjič)